І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 58. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 29-го БЕРЕЗНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 29, 1966 No. 58. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок 28 березня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

ЛІКАРІ ПРИМИРЯЮТЬСЯ ЗІ ШПИТАЛЬНОЮ Й ЛІКАРСЬКОЮ ОПІКОЮ В РАМАХ СОЦІЯЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, хоч зараз після схвалення закону в цій справі Американське Лікарське Товариство зайняло було негативне становище і навітьпогрожувало бойкотом нової програми опіки над старшими. Та голова АЛТ д-р Джеймс З. Аппел охолодив був гарячі голови тих лікарів, які погрожували бойкотом, кажучи, що бойкот не можна б погодити з засадами лікарської етики. До 31-го березня мають зареєструватися всі ті, які бажають користати зі шпитальної опіки, яка є безплатна для всіх, що покінчили 65-ий рік, а з додаткового забезпечення на заплату лікарського гонорару, яке має коштувати по $3 місячно, і на яке стільки ж буде доплачувати Уряд з загального бюджету.

НІКСОН ЗАКЛИКАЄ УРЯД НЕ ІҐНОРУВАТИ КОМУНІЗМУ НА КУБІ, який Кастро старається поширювати по цілій Західній Півкулі. Промовляючи на Стейтовій Республіканській Конвенції в Монтані, колишній віце-президент сказав: „Я не можу зрозуміти, як ЗДА можуть змагати до порозуміння з СССР, коли Совєти стараються скинути уряди, які є заприязненими з нами сусідами". В січні цього року в Гавані відбулися наради комуністичних представників із 80-ох держав. ЗДА не сміють забувати про комуністичну небезпеку в Західній Півкулі, поборюючи комунізм в Азії. ЗДА іґнорували народжування комунізму на Кубі, і не сміють повторити цієї самої помилки, дозволяючи на його експорт.

ВЕЛИКІ ПРОМИСЛОВІ КОМПАНІЇ ВЖЕ ВІДЧУВАЮТЬ БРАК ФАХОВИХ РОБІТНИКІВ, як це ствердили опитування кореспондентів „Ню Йорк Таймсу" в 20-ох промислових районах. Урядові представники заявляють, що, покищо, ще немає недостачі робітників, але їх може забракнути, коли число безробітних далі буде зменшуватися. В лютому воно становило 3.7 відсотка від всіх робітних сил. Президент Джансон недавно закликав працедавців і представників робітничих організацій приєднатися до урядових аґенцій та допомогти вишколити фахових робітників. Брак робітників збільшує інфляцію, бо треба більше платити робітникам.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ПРОТИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПОДАТКІВ ПЕРЕД ЗМЕНШЕННЯМ ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮДЖЕТУ. Республіканські провідники в Конґресі заявили, що вони будуть проти урядового проєкту збільшити прибуткові податки, бо на їхню думку, Уряд повинен спершу запроєктувати зменшити федеральні витрати. Недавно Президент заявив, що тепер не плянується збільшити податки, але республіканці переконані в тому, що в половині червня Уряд запроєктує збільшити податки, бо без цього дефіцит у фінансовому році 1967, який починається 1-го липня 1966, виносив би найменше $7 більйонів. Великий дефіцит в бюджеті це корм для інфляції.

В СУБОТУ 26-го БЕРЕЗНЯ ВІДБУЛИСЯ В ЗДА ТА ЗА КОРДОНОМ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ ВІЙНИ У В'ЄТНАМІ. В цій країні демонстрації відбулися в Ню Йорку, Сан Франсіско, Шикаґо, Вашинґтоні, Оклагома Ситі, Дітройті, Кембріджі, Масс., та в інших містах. В Ню Йорку по 5-ій Авеню маршували від 20,000 до 25,000 осіб Деякі з них несли прапори комуністичного В'єтнаму. Кілька тисяч протидемонстрантів виголошували невдоволення з демонстрації, а деколи обкидували демонстрантів яйцями. Менші демонстрації відбулися в Токіо, Стокгольмі, Лондоні і в Осло, а також в Ліоні (Франція) і в Торонті й Оттаві (Канада).

У СВІТІ

ДЕЛЕҐАТИ КОМУНІСТИЧНОГО В'ЄТНАМУ ПРИБУЛИ ДО МОСКВИ на 23-ій конґрес комуністичної партії, що починається 29-го березня. Дипломати вважають прибуття ганойської делеґації на московський конґрес тріюмфом Москви в ідеологічній війні з Китаєм.

ДО ПАКІСТАНУ ПРИБУВ ПРЕЗИДЕНТ КИТАЮ ЛІЮ ШАО-ЧІ в почоті комуністичних достойників Китаю з китайським міністром закордонних справ Чен І у проводі. Китайського гостя вітали пакістанці спонтанною демонстрацією при акомпаніяменті 21 гарматнього вистрілу. Під час своєї шестиденної офіційної візити Лію відбуде важливі наради з пакістанським президентом Магоммедом Аюбом Ханом.

ДВА СХІДНЬО-НІМЕЦЬКІ ЗАЛІЗНИЧНІ СТОРОЖІ ВТЕКЛИ НА ЗАХІД підземною залізницею у Берліні. Ці два поліцисти затримали потяг, спеціяльно влучивши червоне світло, і потім не дозволили машиністові затримати потягу на останній стації на терені східнього Берліну, щоб щасливо дістатись на західню територію. Там зголосились на поліції і попросили азилю.

В ПЕЙПІНҐУ ОФІЦІЙНО ВИЯСНИЛИ, ЩО МАО ТСЕ ТУНҐ здоровий і повний життєвої енерґії. Від довшого часу кружляють поголоски про хворобу Мао Тсе Тунґа, підтримані його довгою відсутністю під час останніх офіційних церемоній.

ДЕСЯТЬ АФРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ СКЛИКАЛИ „НАРАДУ НА ВЕРШИНАХ" на 31 березня в столиці Кенії, Найборі. На конференцію прибудуть представники Кенії, Уґанди, Танзанії, Маляві, Замбії, Бурунді, Ранди, Конґа, Етіопії і Самалії.

НАЦІОНАЛІСТИЧНА ПАРТІЯ ПРЕЗИДЕНТА ЧІЯНҐ КАЙ-ШЕКА повідомила, що вона зорганізувала підпільний рух в Китаю. В повідомленні говорять, що це єдина підпільна група, що діє в комуністичному Китаю.

ПРОВІДНИК ОПОЗИЦІЙНОЇ ПАРТІЇ ПРАЦІ В АВСТРАЛІЇ АРТУР КАЛВЕЛЛ заповідає упадок ліберального уряду в Австралії по причині висилки австралійських з'єднань до Південного В'єтнаму. Калвелл говорив, що війна у В'єтнамі непопуляра в Австралії й ніхто в цій країні не бажає брати участи в ній. Австралійський прем'єр Гаролд Гольт заповів висилку 4,500 австралійських вояків на фронт у Південному В'єтнамі.

ПАПА ПАВЛО VI ЗАКЛИКАВ ПАЛОМНИКІВ, що зібрались в неділю на площі перед базилікою св. Петра в Римі, щоб почали вже великопісну медитацію про Христові терпіння. Ввесь час до Великої П'ятниці Церква буде заглиблена в медитаціях про велику драму відкуплення людства, що однаково зачоркає кожну людину.

КИТАЙ ВІДМОВИВСЯ ПРИЙНЯТИ СОВЄТСЬКУ ДОПОМОГУ для жертв останнього трясення землі в Гопей. Китайський Червоний Хрест подякував совєтському урядові за вислови співчуття та відмовився від ліків і іншої допомоги, заявляючи, що допомога з-закордону непотрібна.

ЗАСЛУЖЕНА НАГОРОДА

Два американські астронавти, Дейвід Скатт (зліва) і Ніл Армстронґ, що становили залогу космічної кабіни „Джеміні 8", яка вперше в історії дослідів космосу злучилася в орбіті довкола Землі з ракетою „Аджена", виступили на пресовій конференції в Космічному Осередку в Гюстон, Тексас, із признаними їм відзначеннями-медалями за „виїмкову службу". Крім того, президент Джансон підвищив Скатта у військовій ранзі з майора до полковника, а Армстронґ, що є цивільним службовцем, дістав підвищення своєї службової ранги і, очевидно, платні.

Прем'єр Індії Індіра Ґанді прибула до ЗДА

Вашинґтон. — „Світ потребує глибшого зрозуміння для народів і їхніх аспірацій" — сказала пані Індіра Ґанді, прем'єр Індії, прибувши вчора до Вашинґтону для розмов із президентом Джансоном. Кількаденна візита пані Ґанді, дочки заслуженого будівничого незалежного державного життя Індії, має ціллю здобути таке зрозуміння в американських урядових кругах для потреб Індії. Як повідомляють з офіційних джерел, пані Ґанді не задумує висувати якихось спеціяльних вимог, не має теж ніяких вимог до Індії американський уряд. Розмови між двома провідниками двох великих націй ЗДА й Індії будуть вестися для більшого зрозуміння становища двох держав у сьогочасній політиці. Тож і розмови заповідаються приязні, хоч на них ще лежить тінь відмови візити до ЗДА попередньому індійському прем'єрові Шастрі підчас війни Індії з Пакістаном. Індія переживає поважну кризу. Недостача харчів, що привела до заворушень у Калькуті, вимагає реформи сільського господарства і в цій реформі заінтересовані ЗДА. Пані Ґанді вияснить на основі статистичних даних справу воєнного бюджету Індії, що виносить майже 2 більйони долярів — найбільший в історії Індії. Безперечно буде мова про американську допомогу для Індії. Як відомо, ЗДА заблькували допомогу для Індії, що виносить пів більйона долярів. Пані Ґанді не задумує вимагати звільнення цієї суми, але у висліді розмов з Президентом таке звільнення може прийти. Прем'єр Індії, Індіра Ґанді, прибула з Парижа, де її офіційно приймав Президент Франції Шарль де Ґолль, спеціяльним літаком президента Джансона разом із своїми двома синами 21-річним Раджіфом і 19-річним Санджаєм на летовище у Віліямсбурґу, звідкіля в понеділок президентським ґелікоптером переїхала до Вашинґтону. Президент відбув першу розмову з панею Ґанді підчас сніданку, в якому взяв участь і секретар закордонних справ Дін Раск. В середу пані Ґанді поїде до Ню Йорку, де буде гостем ґубернатора стейту Нельсона Рокефеллера.

Громада в Джерзі Ситі відзначила роковини Шевченка виступами молоді і дебютом власного хору

Джерзі Ситі. — В неділю, 27-го березня ц. р., тут у великій залі Українського Народного Дому відбулося традиційне Свято Шевченка, програму якого виконали місцеві парафіяльна та українознавча школи, і в якій задебютував новостворений при Народному Домі мішаний хор під диригентурою Євгена Гарасимчука. Програму започатковано співом американського гимну всіми приявними та Шевченкового „Заповіту" у виконанні нового хору. На дальшу програму Свята склалися деклямація „Заповіту" в англійській мові у виконанні учня парафіяльної школи Н. Лесина, святочна доповідь молодої сумівки Анни Дидик, деклямація „Кавказ" в англійській мові у виконанні учня парафіяльної школи М. Лисака, монтаж директора школи українознавства С. Мухина: „Поклін Тобі, народних душ співаче" (деклямації, співи та короткі коментарі з творів Шевченка та про Шевченка) у виконанні великого гурта учнів школи українознавства під проводом їх учительки Ірини Благітки, деклямація (в англ. мові) „Мені однаково" у виконанні учня парафіяльної школи Павла Еченія. Свято закінчено співом українського національного гимну. Перед закінченням програми голова місцевого Відділу УКК Іван Цьолко закликав охочих вступати до новоствореного хору та відновити славні колись на всю Америку хорові традиції Громади.

Після концерту д-р Степан Ворох та д-р Богдан Шебунчак, члени Управи Громадського Комітету, який приготовляє на 5-го червня в Ню Йорку великий 100-доляровий бенкет в честь Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа Сліпого з прибутком на Фонд Українського Університету в Римі інформували про організацію та цілі бенкету, гаряче закликаючи громадян до участи в цій великій імпрезі на велику ціль.

Президент Сукарно очолив новий уряд в Індонезії

Джакарта. — Президент Сукарно покликав в неділю новий уряд, в якому затримав для себе пост прем'єра. В уряді є ген.-поручник Сугарто, що в останньому часі — користуючись спеціяльними повновластями Сукарна — зробив ряд заходів для перегрупування складу індонезійського уряду, як також і генерал Насусіон. Немає у складі нового уряду ні Субандрія і Салема, ні інших міністрів, що в попередньому уряді вели політику порозуміння з комуністичним Китаєм. Покликуючи новий уряд, Сукарно заявив, що кожний міністер є лиши його співробітником, як президента і прем'єра Індонезії, і виконує лише його (Сукарна) добучення. Ген. Сугарто дістав пост заступника прем'єра. Ген. Насусіон є тепер заступником команданта військових сил. До помочі прем'єрові покликано шістьособову раду, в якій є передусім спеціялісти різних ділянок державного життя, між ними давні друзі Сукарна — д-р Лейкена і Абдульґані. Міністром закордонних справ є Адам Малік, довголітній амбасадор Індонезії в Москві.

20-тисячна демонстрація буддистів у В'єтнамі вимагає цивільного уряду

Сайґон. — В Південнов'єтнамському місті Гюе відбулась велика демонстрація буддистів, які вимагали встановлення цивільного уряду в країні. Демонстрація, що пройшла в повному спокої і повазі, вимагала усунення військового режиму генерала Кі. Деякі транспаренти обвинувачували ЗДА в обструкції цивільного уряду у В'єтнамі. В демонстрації, що довга на кілька миль, проходила вулицями міста, взяли участь також ряди неузброєних військовиків. Безпосередньою причиною демонстрації було відзначення третіх роковин смерти буддистської студентки Квач Таї Транґ, що згинула під час заворушень проти уряду Нґо Дінґ Дієма в 1963 р.

Конґресмен Форд пропонує конґресове слідство в справі літаючих кружків

Вашинґтон. — Минулого тижня появилася була вістка про літаючі кружки в стейті Мишиґен, які преса взнала за „найповажніші" в 20-річній історії цього невиясненого явища, чи тільки привидів. Правда, після 3-ох днів летунство повідомило, що йому вдалося „зістрелити" більшість із цих літаючих предметів, вияснивши, що це не були жадні „кружки", тільки газ над тією болотяною околицею, понад якою вони літали й де вони осіли, не залишивши жадного сліду за собою. Але ті всі поліцисти, члени цивільної оборони та сотки студентів коледжу, які „бачили" літаючі кружки, не вдоволені з цієї заяви летунства, бо не всі кружки були над болотом. Республіканський провідник в Палаті Репрезентантів, конґресмен із Мишиґену Джералд Р. Форд, заявив, що треба перевести в Конґресі слідство в цій справі. Досі було вже кілька подібних проєктів, але ні один не був зроблений таким поважним членом Конґресу, як це сталося тепер. Конґрес не хоче компромітувати себе цим слідством, бо як погодиться на нього, то цим самим визнає, що поважно дивиться на цю справу.

1,400 осіб взяло участь у Шевченківських святкуваннях у Клівленді

Клівленд. (зрв — телеграмою) — Кругло 1.400 осіб взяло участь у великому концерті в честь Тараса Шевченка, що відбувся тут в неділю, 27-го березня, о год. 5-ій пополудні в авдиторії Парма Сініор Гай Скул. Крім мистецької програми, головну промову виголосив конґресмен Чарлз А. Ванік. Після його доповіді одноодушно схвалено резолюцію та вислано депешу до президента Линдона Б. Джансона із повною підтримкою для його політики, скерованої на припинення комуністичної аґресії у В'єтнамі. Подібні депеші, що їх в імені приявних підписали Лев Кусяка, який проводив святом, та д-р Зенон Винницький, зв'язковий і пресовий референт Хору ім. Т. Шевченка, вислано сенаторові Лавші, конґресменові Фіґенові та іншим законодавцям і державним діячам.

УСК і Довбуш стали першунами СУАСТ-Схід у відбиванці

Нюарк, 26-го березня. — У змаганнях відбиванки за першість Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств, делеґатури УСЦАК на Сході, перші місця здобули: УСК Ню Йорк в конкуренції дружин чоловіків та УСТ „Довбуш" серед жіночих дружин. Змагання 8 дружин чоловіків відбулися в двох групах по 4 дружини. Розгри в першій групі закінчили дружини в такому порядку: УСК Ню Йорк, „Ч. Січ" А, „Тризуб"—Філядельфія і „Ч. Січ" Б. В другій групі зайняли дружини такі місця: Українська Централя Пассейк, БСК Ньоман—Савт Рівер, СУМА „Буйтур"—Бінґгемптон і Пласт Ню Йорк. Після цього по дві перші дружини груп відбули півфінальні гри, а їх переможці УСК і „Ч. Січ" А фінальну зустріч, яка закінчилася перемогою УСК-у 15 : 7 і 15 : 10.

В конкуренції жінок здобула дружина „Довбуша" першість і мандрівну чашу першуна за третій чемпіонат Сходу. Дальші місця зайняли дружини жінок в такому порядку: „Чорноморська Січ" — Нюарк, СУМА Пассейк і СУМА Ню Йорк.

Найкращими змагунами турніру вибрала суддейська комісія Ярославу Олесницьку з „Ч. Січі" і Олега Шаповалова з УСК-у. Їм, як і дружинам та змагунам першунів, вручив чаші провідник змагань, ланковий відбиванки СУАСТ — Схід д-р Михайло Снігурович. Ці успішні змагання з участю 12 дружин зорганізував і підготовив Адріян Лапичак, ланковий відбиванки „Чорноморської Січі", яка була господарем цієї імпрези і подбала про прохарчування учасників на місці змагань.

Якщо Ви маєте 65 років

Ще тільки три дні часу залишається до реєстрації на медичну опіку в системі „Медікер" усіх осіб, що досягнули чи переступили 65-ий рік життя. Реченець реєстрації минає 31-го березня і хто до того часу не зголоситься, може втратити право на таку опіку на кілька місяців, а опісля платити більші вкладки. Тому, хто має 65 років або більше, нехай це скаже негайно. Реєструватись треба в бюрах Соціяльного Забезпечення, або також поштою. Відповідні формуляри можна дістати в кожному поштовому уряді і також поштовий урядовець допоможе їх виповнити.

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В РИМІ ВЖЕ ПРИЙМАЄ ВПИСИ СТУДЕНТІВ, ПРОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА СТИПЕНДІЇ

Український Католицький Університет в Римі вже проголошує впис студентів на академічний рік 1966-67 та рівночасно проголошує конкурс на високошкільні стипендії. В окремому комунікаті в цій справі сказано:

КОМУНІКАТ
Українського Католицького Університету св. Климента Папи Римського в Римі

У зв'язку з предвидженим викінченням і устаткуванням університетського будинку на 1-ше вересня 1966 року і започаткуванням університетських викладів і занять, за благословенням Блаженнішого Основника Еміненції Кардинала Йосифа, Ректорат Університету проголошує:

1. **ВПИС** слухачів на Богословський, Філософський (Філологічний), Правничий і Економічний Факультети Університету на шкільний рік 1966-67. Звертається увагу, що Філософський Факультет обнимає традиційні філософські катедри европейського взірця (зокрема україністику), а Правничий цивільне і церковне право. Заінтересовані одержать окремо подрібну програму. Вписи тривають до 30-го червня б.р.

2. **КОНКУРС** Архиєпископського Університетського Фонду на високошкільні стипендії при згаданому Університеті. Заінтересовані одержать відповідні інформації, а стипендії будуть уділені за окремим графіком щодо країн поселення та за приписами фундаційного правильника. Для вможливлення задовільного погодження потреб і можливостей, прохання з відповідним життєписом (без огляду на вік і студії) треба переслати найдалі до 15-го травня 1966 р.

Для можливо широкого і швидкого повідомлення заінтересованих, українську зарубіжну пресу прохається подати цей Комунікат до відома з відповідним типографським підчеркненням.

Дано в Ватикані в день ісп. Теофілакта, 21 березня 1966 р.

Від Ректорату Університету

Дотичну кореспонденцію треба тимчасово слати на адресу:
Universitas Catholicorum
Ucrainorum S. Clementis
c/o Card. Slipyj
Palazzina dell'Arciprete
Città del Vaticano

Молоді артисти дали концерт в Ню Йорку

Ню Йорк. — Минулої суботи, 26-го березня 1966, в залі Джуніор Гай Скул о год. 7-ій ввечері відбувся оригінальний „Вечір молодих талантів", виключно з виступами нашого справді талановитого молодого артистичного доросту. Цей концерт влаштували спільно — Союз Українських Студентських Товариств Америки та Студентська Громада в Ню Йорку. В програмі, що її започаткував вступним словом президент СУСТА Ігор Чума, виступали: Наталка Худа. — Студентка співу проф. Р. Бамптон з Метрополітанської опери. Студіювала спів в „Мангатан Скул оф Мюзік", в якій одержала бакалаврський ступінь.

Юрій Вожаківський — студент „Джуліярд Скул оф „Мюзік" в Ню Йорку, в професора Ґаляміяна. Студії скрипки почав у проф. В. Цісика, опісля продовжував своє музичне навчання в „Підготовчій Школі Джуліярд". Був членом всестейтової оркестри в Ню Джерзі.

Марта Цибик — студентка проф. Фріскіна в Музичній Школі Джуліярда в Ню Йорку. Свої музичні студії почала у проф. Галі Клим в Нюарку. Грала в шкільних оркестрах, давала самостійні концерти і брала участь в різних імпрезах як солістка і акомпаньяторка. Український Музичний Інститут закінчила з відзначенням.

Рафаїл Венке. — Музичні студії закінчив в „Менз Коледж оф Мюзік" в Ню Йорку. Дав низку самостійних концертів, і виступав як соліст з Ню Йорк Нешинал Оркестра. Тепер викладає музику в „Квінсборо Комюніті Коледж" і є одним із диригентів „Савой Опера Компані" в Ню Йорку.

Михайло Шкварко. — Студент співу в проф. Бейт в Монтклейр Коледж і диригент хору української православної церкви в Кліфтон. Був членом всестейтового хору в Ню Джерзі і виконував головні ролі в кількох шкільних операх і оперетах та виступав часто в різних імпрезах як соліст.

Доріян Рудницький. — Студент проф. М. Айзенберґа в „Джуліярд Скул оф Мюзік" в Ню Йорку. Навчання чельо почав в проф. Е. Гільґер. Потім вчився в Л. Сільва, З. Нельсонової, і К. Кранц. Виступав, як соліст, з Філядельфійською і Вашинґтонською оркестрами. Один з двох американських стипендійних студентів в міжнародньому літньому курсі в Каскейс, Португалія.

Молоді артисти виконали твори і композиції — Шумана, Лисенка, Моцарта, Лальо, Ґріґа, Сен-Сенса, Ґлінки, Гулака-Артемовського, Льокателлі, Рудницького та фон Ґоенса. На фортепіяні акомпаніювали — Томас Мурей, Євгенія Вольц, Карло Сибок, Ненсі Єленік та Лінда Дівіла. Концерту молодих талантів слухала переважно молодь.

Футболісти „Тризуба" ввійшли до півфіналу Сходу

Футбольна дружина „Тризуба" перемогла минулої неділі, 27-го березня на грищі у Філядельфії свого суперника чвертьфіналу Сходу в грах за Чашу ЗДА, німецьку дружину „Донав Швабен" з Клівленду вислідом 5 : 0. Цю легку перемогу осягнув „Тризуб" внаслідок постійної переваги, проти якої застосував суперник скріплену оборону. Ворота для „Тризуба" здобули: Ваґнер 2, Бенітез 2 і Яковина 1. „Тризуб" ввійшов до півфіналу Сходу, в якому зустрінеться з переможцем змагань „Чорноморська Січ", Нюарк — Портуґальський СК, Ню Бедфорд, Масс., які відбудуться на наступну неділю в Нюарку.

УСК Ню Йорк втратив несподівано одну точку в мистецьких змаганнях „Великої Десятки" НАФСоюзу, закінчуючи нерішеним безворітним вислідом зустріч з „Гунґарією". Технічно краща дружина УСК-у не зуміла при значній перевазі та ряді стрілових нагод здобути переможних воріт. УСК держиться дальше на першому місці табелі з точками 17:7 перед „Готою" (15:7), яка втратила минулої неділі дві точки з „Джуліяною" (вислід 0 : 1).

„Чорноморська Січ" Нюарк одержала дві точки воковером, коли на зустріч не явилася дружина „Польських Соколів", також з Нюарку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Страшне слово істини

Для забріханої, антинародної і народовбивчої комуністичної системи найстрашнішою є правда. Це цілком ясно і зрозуміло. Большевицька влада була встановлена підступом та брехнею і, коли обдурені народи почали прозрівати, безпощадно і безжалісно знищувано терором, засланнями та масовими вбивствами кожного, проти кого могло бути тільки підозріння, що він є прихильником правди. Проти правди створено залізну заслону, її відгороджено берлінським муром ганьби, її жорстоко поборювано вдома і закордоном. Між нами є свідки, які бачили, як то в одеському порті навантажували кораблі, призначуваними для пропаганди закордоном, мішками муки із написом „надлишки з СССР", тоді, як мільйони людей в Україні гинули з голоду.

Нині ситуація змінилася, і правди вже не можна поборювати звироднілими методами Сталіна внутрі і не можна вже відгородити її залізною заслоною так щільно, як це робилося раніше. Слово істини, як олива на воді, виходить на поверхню і серед самого підсовєтського населення, пробиває залізну заслону іззовні, шириться в етері, просочується багатьма іншими каналами. Не диво, що воно викликає справжній переполох серед совєтських ґавляйтерів в Україні, в балтійських та інших окупованих Москвою країнах.

Доказом цього можуть послужити виступи двох головних репрезентантів совєтського окупаційного режиму в Україні, першого секретаря компартії України та члена Президії Центрального Комітету компартії СССР Петра Шелеста і відомого комуністичного вислужника Олександра Корнійчука на 23-му з'їзді компартії УССР в Києві у половині цього місяця. Обидва вони, Шелест і Корнійчук, не могли приховати свого страху перед цим, страшним для них та репрезентованої ними комуністичної окупаційної системи в Україні, словом істини.

Шелест говорив: „Імперіялісти намагаються підірвати братерську єдність народів СССР. Для цього вишукуються неіснуючі суперечності між нашими народами і робиться все, щоб опорочити ленінську національну політику. В цих брудних цілях імперіялістична пропаґанда використовує також українських буржуазних націоналістів, які зрадили свій нарід та вірою і правдою служать імперіялістам..." А Корнійчук вторував: „Багато заіржавілих націоналістичних гачків з гнилими червяками розкидають в етері запеклі вороги: а, може, знайдеться дурень, що клюне. І знаходяться, на жаль, такі, а потім базікають, повторюючи всіляку брехню.."

Ми знаємо, які це „брехні" викликають переполох серед комуністичних володарів та їхніх прислужників: радіопередача архиєрейської Служби Божої з Риму під час Різдвяних Свят та найбільш скрупулятно очищувані від будь-якої „пропаґанди" радіопередачі вісток „Голосом Америки" і „Радіо Свобода". Якщо це для Москви таке страшне, то можна собі уявити, якою була б для них уся правда.

З цих фактів повинні поробити відповідні висновки українці у вільному світі, щоб розгортати все ширше й ширше те, що вони цілком правильно поставили собі за головну мету: поширювання правди про Україну.

Велика місія Папи

Коли помер Папа Іван XXIII виникло питання: чи знайдеться хтось між кардиналами, що зможе продовжувати започатковану ним велику працю? Папа Іван XXIII увійшов в історію, як автор знаменитої енцикліки „Мир на Землі" й ініціятор Вселенського Собору, завданням якого було відродити дух екуменізму у Церкві. Папа Іван відчув у собі покликання бути справжнім вселенським провідником Церкви. Його діяльність стала вирішною у питаннях не тільки Церкви, але й світової політики.

Папа Павло VI з повною енергією продовжує діло свого попередника. Ніхто із Папів в історії Церкви не подорожував так багато і так далеко поза кордони Італії, як Папа Павло VI. Він перший із наслідників Апостола Петра відбув прощу до Святої Землі.

Він перший з Папів станув ногою на американській землі і перший виступив перед представниками Об'єднаних Націй із рішучим кличем: „Більше не сміє бути війни на цій землі".

Упродовж трьох сесій Папа Павло VI очолював на Вселенському Соборі велику раду єпископів, що винесли важливі постанови для дальшого життя Церкви. Собор пройшов в дусі братерства й екуменізму. 7 го грудня минулого року в базиліці св. Петра в Римі і в соборі в Царгороді урочисто відкликано документи роз'єднання католицької і православної церков з 1054 року і братерським поцілунком започатковано співпрацю для об'єднання Христової Церкви. Таке саме значення мали відвідини в Римі Примаса Англіканської Церкви Архиєпископа Кентерберійського. Поцілунок любови і спільна заява про братерство — це також початок нового життя Церкви, коли кожний християнин вважатиметься братом, не зважаючи на приналежність до різних церковних організацій.

Папа Іван XXIII започаткував ширшу акцію, ніж об'єднання самого Христового стада. Його візита в будистській Індії була початком співпраці Христової Церкви з іншими релігіями. Ця місія виходить уже поза чисто церковні рами, це вже дипломатична місія, що вимагає не лише теологічного знання, але й дипломатичного хисту.

Павло VI — це вишколений дипломат. Пій XII, що ще в 1917 р. пред'являв німецькому кайзерові мирні пропозиції Ватикану, вибрав впливового монсеньйора журналіста Джованні Баттісту Монтіні кандидатом на кардинала саме завдяки його дипломатичному хистові. Цей хист виявляє Папа Павло VI у своїй широкій політичній діяльності. Він не лише в дусі екуменізму загоює рани в самій Христовій Церкві, не лише намагається здобути співпрацю всіх релігій, але щирим і голосним словом закликає все людство до миру. Папи не раз в історії вирішували важливі політичні місії. Папа Лев Великий зумів умовити Аттілу, щоб не впускав гунських орд на Рим. Велику ролю відограли Папи в політичній історії. Павло VI йде слідами тих Папів, які помагали людству охоронитись від воєнного знищення. Тут треба шукати також основ дипломатії Папського престолу у відношенні до комунізму. Це не замирення з комунізмом, це радше нова форма боротьби, в якій шляхетні починання людини мусять переконати і перемогти.

Велика діяльність Папи Павла VI в напрямі до об'єднання всіх християн, в напрямі до миру у світі є вислідом благородних почувань людини великого духу і розуму, і тому вона має всі вигляди на перемогу.

„НА МОСКОВСЬКОМУ КУМАЧІ..."

Стаття Якова Клименка „Поема революційної весни" в „Радянській Україні з 2 березня ц. р. про те, що п'єсу Миколи Куліша „Патетична соната" включив театр ім. І. Франка в свій репертуар, настільки сенсаційна, що доводиться перечитати її декілька разів, поки поволі, з скупих висловів і обережних фраз можна догадатися, що воно там робиться і в якій формі поставили цю річ франківці як „дарунок 23-му з'їздові КПСС, 23-му з'їздові КПУкраїни, 50-річчю Жовтня".

Зрозуміло, що по довгому періоді мовчанки про найбільшого побіч Л. Українки українського драматурга треба заговорити. Адже пише сам рецензент: „Про Миколу Куліша Р. Роллян та інші видатні діячі культури говорили як про могутнього, як про явище в світовій драматургії". Адже перекладач „Патетичної сонати" на німецьку мову Ф. Вольф писав: „Форма „Патетичної сонати", цієї до того часу найбільшої української драматичної поезії — в світовій літературі може бути порівняна тільки з драматичними поезіями „Фавст" і „Пер Гюнт".

Репрезентувати цього велетня його початковими творами „Комуна в степах", „97", „Отак загинув Гуска" годі. Спогади, записи і чутки про велику творчість ще живі, отже треба діяти. Дивує приціл на саме цю, яскраво націоналістичну річ Миколи Куліша, позначену не тільки вершинними досягненнями в ділянці модерної драматургії, але передусім світоглядовим визріванням автора, що в полоні соціяльної революції не загубив національного первня, надаючи йому щораз грімкішого, щораз чистішого, майже месіяністичні звучання.

Приціл на цю річ характеристичний для вправи великих маніпуляторів з багатим уже досвідом в цьому ділі. Спрепарувати „Народного Малахія" вже важче, „Мину Мазайла" — неможливо. А от „Патетична соната" з її триповерховою сценою, з паралельними сюжетними мотивами, з її, як підкреслив сам рецензент „ляконізмом", „зарядженістю рядків", з її символікою, з її ніжною поетичною гамою — ідеальний об'єкт для такої маніпуляції. Пропустити кілька сцен, кілька „заряджених рядків", маленьке пересунення в оркестрарі, і „Патетична" зазвучить як пеан до „50-річчя Жовтня".

Рецензія Я. Клименка не залишає сумнівів, що саме в такому пляні ставлять „Патетичну" франківці. Невідомо, якого тексту вони й придержуються. В їх поставі „Патетична соната" має три дії, хоч насправді їх сім. Щодо третьої дії — заключної — пише рецензент таке: „Сильною режисерською знахідкою в цій дії є прохід революційного строю, який замикає безногий Оврум: Становись, хто має ноги, хто ж не має — лізь!"

Здається, біля постаті цього інваліда, комуніста, що йде на розстріл з усмішкою, кпинами та приспівом, і згрупувалися сцени, і тут здобуто бажаний тон. Пише сам рецензент: „Постановник, режисер Дмитро Алексідзе вирішує „Патетичну" в основному ілюстративно, акцентами подій, беручи в симфонію драматичної поеми, як нам здається, відповідно підпорядковані інтонації характерів".

Отак, ілюструючи та беручи відповідно підпорядковані інтонації характерів і групуючи їх біля Оврума, режисер домагається того, що праля Настя висувається майже на героїню твору, і в центр підходить епізодична постать Ілька, відсуваючи на другий плян авторового двійняка Ілька Югу, а старий Ступай - Ступаненко і великодержавник генерал Псроцький з сином оживають як комічні типи з опери минулих днів.

Але що ж тоді з головною героїнею твору, Мариною? Яку ілюстративну функцію дано в поставі франківців цій постаті, що про неї писали в збірній статті у „Правді" з 4 лютого 1932 р. московські рецензенти: „Марина — це зовсім новий у театрі і, здається, в літературі тип клясичного ворога... Марина не знає сентиментів. Вона має величезну волю і твердо знає, чого хоче. Вона командує, їй безумовно підлягають, і це не здається неоправданим. В образі Марини немає фальшивих нот..." Як виведено цю, що мережає заполоччю жовто-блакитний прапор і закінчує „Патетичну" словами: „... я тая Чайка, що літала над Жовтими Водами, об дороги чумацькії билася, що літа і б'ється у кожному козацькому серцеві".

Такою вивела Марину в Камерному театрі під режисурою Таїрова славна артистка Аліса Коонен. Якою вивів її Алексідзе, можна тільки догадуватися, хоч догадатися, на основі попереднього, не важко. Алексідзе випробовував на цій ролі аж двох актрис, М. Герасименко і С. Коркошко. З приводу їх гри пише Я. Клименко: „Першій місцями заважає емоційна надривність, крик. Другій — якась голосова сухість, жорстокість, монотонність. А в обох, здібних, є художнє дихання, яке потребує, проте, вимогливішого розпорядника".

„Емоційна надривність, крик, голосова сухість, жорстокість, монотонність". Не ставало, знать, духу, пересихало в горлі, виривався крик і фальшивий тон. Треба глибоко співчувати бідолашним актрисам з приводу їх тортур. Перед ними стояв вимогливіший зовнішній „розпорядник". На „Патетичну сонату", як би її не препарувати, присуд винесено давно, присуд горезвісного „украинца" в „Правді" з 4 березня 1932 р.: „В цілому, основному і головному ця п'єса не наша. Ця п'єса відбиває чужу пролетаріятові і совєтській державі „філософію" українського націоналістичного руху..."

Можна подякувати франківцям, що пригадали те все до 50-річчя Жовтня. Підсумки цього 50-річчя: мільйони виморених голодом, винищений цвіт українського народу, між ним і геніяльний М. Куліш, сучасна безприкладна русифікація. Даремні спроби франківців творити свою культуру. Їм не дозволено відтворити навіть вповні скарбів минулого, ні заговорити на повен голос. Творити свою культуру можна тільки в своїй самостійній державі, а не в неволі. Цю правду відкрив автор „Патетичної сонати" вже давно, проголошуючи устами своєї героїні Марини: „На московському кумачі України самостійної не вишити!"

Гр. Скит

Ярослав Курдидик

ПРОВАЛ КОМУНІЗМУ В ІНДОНЕЗІЇ

Коли б зібрати ввесь матеріял, який ліг в основу оцінок, звітів та повідомлень самих лише „світочів журналістики" про те, що перейшла за останнього півроку Індонезія, то напевно не вмістилися б вони і в кілька грубих томів. І тому мимохіть насувається питання: що ж там таке властиво сталося і чому саме Індонезії приділяє політичний світ стільки уваги?

ЗДА намагалися й намагаються вдержати за всяку ціну в Азії два мостові причілки — Корею і В'єтнам, бо у Пентаґоні з точністю обраховано, що коли не вдасться закріпитися на азійському материку і провести чітко визначені кордони, яких комуністи не сміють переступити, то услід за Кореєю і В'єтнамом підпадуть під комуністичний вплив Індонезія, а потім і Індія.

Коли розглядати геополітичне становище Індонезії із чисто стратегічної точки зору, то позиція цієї країни, яка лежить на границі між Тихим і Індійським океаном, така важлива, що кожний, хто матиме під своїми впливами цей обшир, контролюватиме більше як половину земної кулі. І тепер доводиться почути вперше, що й основною причиною зудару між Японією і ЗДА, що розпочався Перл Гарбором, було власне змагання за контролю над Сінгапуром та Індонезією.

Тож зовсім неочікуваною перемогою ЗДА слід уважати факт, що боротьбу за мостовий причілок у В'єтнамі, звідкіля комуністи думали „визволяти" Індонезію, розв'язали самі індонезійські патріоти, які побачили і зрозуміли, що являє собою комунізм.

З офіціозу нового військового уряду в Індонезії — „Індонезійської Армійської Щоденної Пошти" можна довідатися, як плянували „знекровити і обезголовити" комуністичні зрадники свою ж таки державу. Все це було пов'язане з т. зв. Рухом 30 вересня, названим так від того дня, що став поворотним пунктом у своєрідному відродженні і перероджений Індонезії.

Згідно з докладним пляном, що знаходиться тепер у руках індонезійської військової верхівки, комуністи плянували під проводом свого головача Айдіда, при „невтряванні самого Сукарна", винищити національно-патріотичний провід, в першу чергу мусульманських релігійних провідників, визначніших громадян, в тому числі майже всіх молодих професорів високих шкіл, що стояли на чолі студентського націоналістичного руху, і „прочесати" військовиків, щоб залишився тільки кістяк, зложений із комуністичних симпатиків та явних комуністів. Тому нема нічого дивного, що оприлюднення довжелезних списків приречених на знищення провідників індонезійського релігійного та культурного життя негайно викликало серед населення глибоке обурення проти всього, що комуністичне. І ось провід у цьому фанатичному протикомуністичному русі ведуть якраз ті, кого слід уважати за „чудом урятованих".

Армія, яка врятувала країну від комуністичної загלади, стала незвичайно популярною серед індонезійського народу, і добровільців до елітарних військових з'єднань зголосилося вже стільки, що можна було б сформувати ще дві такі армії.

Якихось радикальніших змін у закордонній політиці нового індонезійського уряду покищо не видно, бо всі зусилля його йдуть у тому напрямі, щоб насамперед навести лад і порядок у самій державі, устабілізувати владу і спаралізувати залишки комуністичних впливів.

Усі парамілітарні організації, що з них деякі були головними гніздами комуністичного підпілля, розв'язано, а всім цивільним особам під загрозою кари смерти заборонено мати зброю. Переводиться ґрунтовну чистку серед старшин летунського корпусу та фльоти, які у 1948-1959 роках, тоді, коли армія здавлювала прокомуністичні зриви, проголошували „повний невтралітет".

Те, що найбільше дошкуляє тепер Індонезії, це з кожним днем зростаюча інфляція. Безглуздою і безплановою націоналізацією Сукарно зруйнував народну економіку, і доляр на чорному ринкові коштує 35 тисяч рупій. Обчисляючи згрубша, Індонезія не продукує тепер навіть однієї третини того, що продукувала за часів, коли була голляндською колонією.

На Заході переважає думка, що відроджена Індонезія мусить вести свою власну незалежну політику, цілковито ізольовану від комуністичних „приятелів та опікунів". Індонезія це велика країна, яка, крім природних багатств, має те, що найважливіше для кожної країни — тверді релігійні основи її населення. Національна свідомість індонезійців зростає і виявляється в дії. А при допомозі цих могутніх моральних ресурсів все інше можна придбати.

Проф. д-р Михайло Тершаковець

ТРИДЦЯТЬ ЛІТ НА СЛУЖБІ ГОСПОДЕВІ

Найтісніше поєднання любови до Бога, Церкви й народу було тією силою, що українському народові дала змогу відіграти ролю всесвітнього значення в княжій і козацькій добі. Від часу заведення Христової віри на Русі - Україні роля духовенства, як посередника між Богом і вірними, як співтворця народної культури на сильній християнській основі, була незвичайно важлива. На західньоукраїнських землях, особливо в Галичині, після того, коли найвищі суспільні верстви „для панства великого, для лакімства нещасного" покинули свою предківську віру і свою народність, — українське духовенство лишилося вірним своїй Церкві та своїй народності і разом з українським простонароддям урятувало нарід від національної загибелі.

Непохитна вірність Церкві і народові виявилася в особі о. Маркіяна Шашкевича, який своєю діяльністю, всесторонньою творчістю, заснованими на непохитній християнській вірі й любові, врятував галицьку вітку українського народу від спольщення та змосковщення. Він дав тверду основу для національного і церковно - релігійного відродження Галичини. Між його наслідниками була ціла низка священиків - ідеалістів, не тільки зразкових душпастирів своїх вірних, але також їхніх учителів та помічників у ділянці просвіти, в ділянці господарських та економічних справ, оборонців загрожених церковних та політичних справ народу, науковців, письменників. Робили вони це, маючи таких єрархів, як єпископ Іван Снігурський, митрополит Григорій Яхимович, слуга Божий Андрей Шептицький, включно з ісповідниками і мучениками найновіших часів, а між ними Його Блаженством Верховним Архиєпископом Кардиналом Йосифом.

Велику, а в деяких випадках рішальну ролю відіграло священство серед нашої еміґрації, особливо тут, у ЗДА. Йому треба завдячувати те, що вона зберегла своє релігійне та національне обличчя. Заслуга в тому, передусім, священиків - піонерів під проводом своїх владик, а зокрема владики - піонера. До помочі священикам - піонерам покликував Бог синів нашої еміґрації, уроджених в Америці.

Одним із перших, що пішов за покликом Христа, був теперішній єпископ-ординарій Стемфордський, преосв. Кир Йосиф Шмондюк. Те, що знаємо з біографії преосв. Кир Йосифа, свідчить якнайвимовніше про особливо Божу ласку й опіку на ним. Утративши в дитинстві своїх батьків, юнак виховувався під опікою Сестер - Василіянок у сиротинці, в Філядельфії. Тут покінчив гайскул св. Йосифа, а також коледж. Після закінчення коледжу Господь покликав його Собі на службу. Зразково побожний і тихий, теперішній владика Кир Йосиф звернув на себе увагу єпископа Константина Богачевського, який радо вислав молодого студента на дальшу науку, підготову до священства, до нашої семінарії в Римі. Молодий богослов вивчав наш обряд у семінарії св. Йосафата, а теологічні студії відбував у Папському університеті Анджелікум та в університеті Пропаґанди Віри. Єрейські свячення одержав з рук преосв. Александра Стойки, Мукачівського єпископа, 29 березня 1936 року в Римі.

Після повороту до Америки о. Йосиф одержав першу посаду в Аліквіппа, Па., де збудував в короткому часі школу. Побудова школи вже в перших роках душпастирства була чимось знаменним у житті молодого єрея. Де тільки о. Йосиф душпастирював, він звертав особливу увагу на молодь і її навчання у своїй школі, доцінюючи вагу школи у збереженні нашої молоді при своїй Церкві і народності. Будучи вже єпископом у Філядельфії, преосв. Йосиф побудував новий гарний будинок для цілоденної школи при церкві св. Миколая, а також опікувався Українським Католицьким Інститутом, що був заснований з метою поглибити українознавство серед нашої молоді, яка відвідує американські школи.

Парохіяни церкви св. о. Миколая мали нагоду пізнати ближче свого пароха і владику, в одній особі, впродовж п'ятилітнього ведення парохії. Парохіяни були збудовані прикладною побожністю свого пароха - владики, в часі сповнювання архиєрейських чинностей і відправ Богослужень. Парохіян будувала також незвичайна скромність, яка з'єднувала і притягала всіх, що мали нагоду зустрічатися з парохом-владикою. Для нової еміґрації було будуючим також шляхетне завзяття, з яким Кир Йосиф удосконалював своє знання української мови та заохочував американських уроджениців вивчати рідну мову, історію, культуру. Перейнявши владу єрарха - ординарія в Стемфорді, Кир Йосиф полишив по собі у Філядельфії глибокий жаль, який виявився м. і. у тому, що багато з його колишніх парохіян взяли участь у його торжественній інтронізації в Стемфорді. Християнське братолюбіє, яке ціхує Достойного Ювілята, є дуже цінною прикметою його Достойної Особи.

В часі своєї п'ятилітньої єпископської влади в Стемфорді Преосв. Кир Йосиф доконав такі діла, які запевнюють йому почесне місце між кращими владиками нашої Церкви. Джерелом і рушійною силою його діяльности є глибоке розуміння великої відповідальности перед Богом, перед народом та історією збоку єрарха української Католицької Церкви в сучасну пору. Вже на початку своєї влади Преосв. Кир Йосиф доручив заснувати при парохіях Фонд на відбудову Церкви в Україні. Владика свідомий того, що коли волею Господа впадуть кайдани з нашої Церкви і нашого народу, тоді нам буде треба відбудувати зруйновану Церкву, а на це будуть потрібні відповідні фонди. Збоку владики це далекойдуче передбачення великої історичної ваги.

Преосв. Йосиф вибудував новий гарний будинок коледжу св. Василія Великого, в якому підготовляються молоді кандидати на священиків для праці у Христовому винограднику тут, в Америці, і для майбутньої праці серед нашого народу в Україні. З тієї причини владика безупинно напоминає сту-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Родинна хроніка з життя подільського духівництва минулого століття

(14)

Але кажуть старі люди, що занадто багато доброго не може бути на цьому світі. На жаль, так сталося і з цим юнаком. Збираючися додому, пішов після останнього іспиту в веселому товаристві приятелів на прощальну забаву. І ця забава стала для нього прощальною навіки. Занадто розігрівшись, перестудився і дістав гарячку. Не звернув на це уваги, а коли його без пам'яті відвезли до лікарні, там уже не вдалося його врятувати.

Так і загинуло це молоде, таке надійне життя...

ЧОРНІ ХМАРИ НАД САВИНЦЯМИ

Вістка про загибіль Івана була першим великим горем у родині. Прабабуся так гірко журилася, що зразу постаріла. Але „живий живе гадає". Турботи з великою родиною та з господарством, зміна з прадідом та згода віддати молодших синів до ліцею, потім великий клопіт з Ганниним весіллям — це все якось потрохи заставляло прабабусю більше жити сучасними турботами, рідше журитися та плакати.

Але втрата Костя неначе громом її прибила. Побивалася прабабуся, світу-сонця не бачила, все навкруги здавалося їй марним та непотрібним. Ось тут і стала у великій пригоді Сяня, і все господарство помалу перейшло до її рук.

Коли прийшло Прісине весілля, прабабуся і на це вже не реаґувала, навіть не спромоглася вимогти від прадіда дати доньці хоч дещо на господарство, щоб не пускати молодих з порожніми руками. Тим більше не спромоглася, бо ображена Сяня ставила великий опір і ґвалтувала, що Пріся перебрала їй жениха, так хоч майно нехай залишиться для неї.

Після Прісиного весілля ті чорні хмари ще нижче нависли над Савинцями, несучи з собою ще більше смутку та горя.

У родині після Прісі була ще одна найменша донечка Марця. Було їй чотирнадцять літ, коли неждано-негадано здорове, гарне, веселе дівчатко нагло померло, правдоподібно від апендициту.

Бідна, бідна мати! Ця втрата вразила її в саме серце. Це ж її найменша, найміліша донечка, мізинчик, і для неї чекала вона найкращого щастя - долі, для неї готувала найліпший посаг.

Усе таке марне марне, все суєта суєт...

Всі сльози виплакані. Нема сили далі терпіти...

Зігнулася прабабуся, зчорніла і з кожним днем занепадала, аж прийшла її остання година, і милосердна доля звільнила її від горя та муки: прабабуся тихенько залишила цей світ, заснувши непробудним сном.

Це дійняло і отця Ілію.

Тепер, крім Сяні, не було вже дочок у прадіда, і рішено, що по його смерті парафія з усім майном має перейти на Сяню.

Ось тоді й трапився для Сяні жених, очевидно спокусившись на маєток, бо Сяня тоді вже була зовсім підстаркувата, що на красі їй нічого не прибавило.

Жених з себе був негарний, присадкуватий, поруч з Сянею виглядав малим, і на перший погляд було видно, що ті люди собі зовсім не до пари. А найголовніше, що репутацію молодий не мав найліпшу. Але Сяні перебирати не приходилося, і мусіла взяти такого, що був охочий одружитися з нею.

Дістала Сяня з дому все: найбагатший посаг, найбільше грошей, найліпшу худобу. Була багата, була сильна й впливова, але найголовнішого не мала — щастя.

В межичасі померла на савинецькій парафії братова прадіда. Дочки за нею гірко побивалися: тепер вони залишились цілком беззахисними сиротами.

КИЇВСЬКІ КОНТРАКТИ

Якраз у той час пані-дідичка з Савинець їхала до Києва на контракти. Так називався величезний ярмарок у Києві, славний на цілий край, бо привозили туди свій крам купці не тільки з України, але й з-за кордону. Багато панства з цілими родинами їхали туди не тільки щоб щось купити, але також задля розваги, щоб добре побавитись, бо на контракти приїздили всякі артисти, музики, комедіянти, фокусники, ворожбити і влаштовувалось там безліч всяких атракцій, так що у людей очі розбігались — не знати було, на що перше дивитись. Всюди повно людей, рух, крик, гамір, метушня... Ну, а при тому, звичайно, і спритні злодії мали добру поживу. Про всякі злодійства та шахрайства під час контрактів по цілому краю всякі дивовижні речі оповідали.

Так ось пані-дідичка, їдучи з Савинець на контракти, взяла з собою молодшу донечку братової, вродливу Юльцю. Хотіла потішити бідну сироту, а також і їй було приємніше в товаристві милої дівчини.

Така подорож була тоді великою подією. Їхалося з Поділля до Києва кіньми кілька день. Юльця, яка ніколи нічого не бачила крім Савинець, страшно хвилювалася і сильно переживала всі ці дивовижні видовища.

(Далі буде)

ТРИДЦЯТЬ ЛІТ НА СЛУЖБІ ГОСПОДЕВІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

дентів вивчати основно українську мову, історію, культуру та наш прекрасний обряд.

Ідучи слідами наших великих єпископів і митрополитів, меценатів української культури, преосв. Кир Иосиф відновив у Стемфорді український Музей, Бібліотеку та Архів, які нині належать до незвичайно цінних збірників у вільному світі. Український Музей зі своїми збірниками з нашого минулого і Бібліотека мають такі скарби, як: „Зоря Галицька", „Записки Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові", „Літературно-Науковий Вісник", що появлявся у Львові, а потім у Києві — містять, отже, в собі такі „білі круки", яких не в усіх навіть найбільших наукових осередках можна зустріти. Преосв. Кир Иосиф розуміє вагу таких скарбів, дорожить ними і старається придбати до існуючих фондів нові, де тільки може.

Преосв. Иосиф Шмондюк

Я особисто вважаю себе щасливим, довідавшися, що в Стемфордській бібліотеці знаходиться один з річників „Зорі Галицької", українського періодика, найстаршого не тільки в Галичині, але також у цілій соборній Україні. За цим річником робив я дуже довгі, безуспішні розшуки по всіх більших бібліотеках, прилюдних і приватних у ЗДА, Канаді, Римі, Відні, Мюнхені, Парижі, Лондоні. В цьому саме річнику є дуже важлива стаття, потрібна мені для моєї більшої наукової праці про о. Маркіяна Шашкевича.

Можна припускати, що в цій бібліотеці, після її поновного упорядкування, знайдеться ще не одна перлина, потрібна при розслідах української старовини й культури.

Як добрий Пастир, владика Кир Иосиф часто відвідує парохії на терені його єпархії. Для кожного священика чи вірного, які потребують його поради чи помочі, завжди відкриті двері його владичої палати. Преосв. Кир Иосифа можна часто бачити на наших культурних і національних святах, а це діє дуже виховно не тільки на його вірних, але також на всіх українців.

Проголошення всіх постанов нашого Єпископату, включно з дорученням своєму священству поминати, після Святішого Отця, нашу найвищу духовну владу, Верховного Архиєпископа, Блаженнішого Кир Иосифа Кардинала, що, зрештою, тепер є постаттю визначною в усьому християнському світі, має не тільки формальне значення, але воно з'єднує також Боже Благословення для нашої Церкви, як вияв християнської і церковної солідарности та карности.

Нема найменшого сумніву, що всі наведені факти випливають із глибоко релігійної душі Преосв. Кир Иосифа та його бажання бачити нашу Церкву тим об'єднуючим чинником, яким вона була вже з самого введення Христової віри в Русі-Україні, чинником, який зберіг би наших вірних і для Христа і для народу. Добро вірних, спасення душ — це основні мотиви всієї діяльности Кир Иосифа. З тієї причини не дивно, що його особа втішається великою пошаною, прив'язанням та любов'ю всіх українців — католиків.

Відзначаючи той благословенний день, коли Преосв. Кир Иосиф тридцять років тому став Христовим священиком у вічному місті Римі, з глибини наших сердець молимо Всевишнього, щоб щедро благословив його, щоб обдарував його постійним добрим здоров'ям та Своїми ласками, — щоб наш ревний архиєрей у тому ж самому дусі працював ще довгі літа для добра цілої української Католицької Церкви та повіреного йому духовного стада. На многі і благі літа, Владико!

Фінікс, Арізона

СВЯТО УКРНІНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

23-го лютого в Фініксі відбулась святочна академія, присвячена проголошенню української незалежности і соборности 22-го січня 1918 і 1919 років. Академію влаштовано заходом святочного комітету українських організацій. Гарна соняшна погода сприяла настроям і чисельності присутніх на Академії. Була велика група українців з Канади, які відпочивають в теплому кліматі в Арізоні. Зпоміж цих гостей відмітити треба присутність бувшого посла до канадійського парляменту п. Григорчука з дружиною.

Академію відкрив п. Андрій Вдовиченко і передав ведення нею п. В. Ковалеві. Реферат прочитав п. В. Савицький. Реферат захопив всіх присутніх. Після реферату був прочитаний 4-ий Універсал і Універсал Соборности, читав п. А. Вдовиченко.

Проклямацію, підписану губернатором стейту Арізони, прочитав студент І. Волошко.

Мистецька частина була у виконанню місцевої молоді. Першою точкою мистецької частини були вірші написані і виконані самим їх автором — п. А. Удовиченком. Брати Роман і Юрій Роточки, учні професора Я. Барнича з Клівленду відіграли два дуети „Пісня поля" і „Осіннє листя" та дві українські народні пісні. Третю точку заповнив студент місцевого університету п. Б. Поліщук.

Сенсацією був виступ молоденької дівчинки Надії Ситник, яка з вервою відіграла на акордеоні одну композицію

Брати Оріян відограли на клярнеті, трубці і піяно кілька пісень. Нагороджуючи виступи рясними оплесками, присутні вдоволені розходилися додому.

Сергій Соляник

Дітройт, Миш.

ЦІКАВИЙ КУЛЬТУРНИЙ ВЕЧІР

25-го лютого в Народному Домі відбувся цікавий вечір „Нових Днів". Характерний він тим, що його уладили читачі без спонзорування організацій. Присутніх було понад 70 читачів. В культурній атмосфері, за чашкою кави з тістечками, приготовленою читачками, редактор М. Бажанський доповідав про 17-ий рік існування журналу.

Після виступу редактора Волиняка, читачі обмінялися думками та висловили свої пабажання щодо розбудови журналу. Свої зауваги та думки висловили: О. Голуб, Б. Несторович, В. Кривуцький, Іванна Кучер, п-ні Бойчук, С. Садовий та О. Зозуля.

В другій частині відома артистка К. Бранка-Кривуцька майстерно продеклямувала кілька поезій В. Симоненка та з притаманним їй гумором прочитала гумореску Ол. Зозулі „Ненамальована картина".

Відомі бандуристи Є. Цюра та П. Китастий збагатили вечір народними піснями, малознаними на чужині. Щирі оплески усім мистцям свідчать, що такі вечори варто влаштовувати частіш. Бажано, щоб інші друковані органи влаштовували зустріч з читачами.

О. З.

Ню Йорк, Н. Й.

ПРАЦЯ 72-го ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Праця 72 Відділу СУА кращає з кожним роком. Це відділ складений у більшості з жінок, які народилися або виховалися вже в Америці. Він відомий нашому громадянству з багатьох імпрез, зокрема зі щорічних „Музичних Вечерів", в яких беруть участь наші молоді мистці.

Відділ приймає активну участь у житті всієї організації. Тут треба підкреслити його працю при влаштуванні Конвенції СУА, що відбулася у листопаді 1965 року. Це була перша Конвенція, у якій відділ прийняв активну участь та яка зробила сильне враження на його членках. Кличі та резолюції Конвенції причинилися чимало до пожвавлення праці відділу.

На річних загальних зборах, що відбулися 18 січня 1966 р. в Українському Інституті Америки, обрано нову управу відділу. П. Марію Лисогір, співосновницю Відділу, обрано на голову, а п. Ольгу Літепло на містоголову. В склад Управи увійшли Ірина Чарнецька — ділова секретарка, Розалія Польче — кореспон. секртар, Марія Рикет — скарбничка та її заступниця Анна Редош. Обрано такі референтки: п. Марію Душник, почесну голову відділу, обрано на зв'язкову Відділу з Централею. Ольга Літепло очолила програмовий реферат, п. Теодора Піфко прийняла обов'язки імпрезової референтки, п. Марія Толок обійняла культ - освітню референтуру. Англомовна преса є заступлена п-і Ольгою Журавель, Сильвією Карп і Марією Пресі, а українська преса — п. Оленою С. Процюк. Господарську референтуру очолює п. Анна Дачук, суспільну опіку — п. Софія Котик, зв'язки п. Мей Демі. П-і Анна Безко подбає за приєднування нових членок та евіденцію членства. П. Нетті Савицька очолює Комітет гостинности, а п-і Марія Мелета є відповідальна за розсилання карток з поздоровленнями до членок з нагоди їхніх родинних свят. Контрольну Комісію очолює п. Марія Коваль, а на членок обрано пп. Анну Гаррісон й Аделю Васильців, а заступницями пп. Стеллу Буска й Анну Гайду. Літописцем відділу обрано п. Стеллю Клавсник. Уступаючій Голові п. Мей Демі висловлено подяку за її працю та вручено скромний дарунок.

Нова Управа намітила плян праці в усіх ділянках. Для ширшого громадянства 72 Відділ готує Весняний Бенкет і Баль, що відбудеться 7-го травня вечером у Принцес Болрум у готелі „Амерікана". Забавовий Комітет у складі пп. Марії Лисогір — голови, п. Розалії Польче — містоголови та членок пп. Анни Безко, Ірини Чарнецької, Анни Гайди, Ольги Журавель, Герти Берези, — підготовляє багато несподіванок і запрошує ширше громадянство на цю імпрезу. Дохід з імпрези призначено на Стипендійний Фонд СУА та Українських Ветеранів.

О. С. П.

Бріджпорт, Конн.

РІЧНІ ЗБОРИ Т-ва „ПЛАСТПРИят"

30 січня в залі Укр. Кат. Церкви відбулися Річні Збори Товариства Пластприят. На предсідника зборів вибрано Василя Пелещука, а на секретаря Ярослава Гуру.

По звітах управи, дискусії над звітами, та уділенню уступаючій Управі абсолюторії, приступлено до вибору Управи Товариства Пластприят на 1966 рік, яку вибрано в такому складі: голова Василь Пелещук, заступ. голови — Степан Тарасюк, секретар — Ярослав Гура, касир — Микола Максимюк. Члени Управи: Ярослав Шумигора, Василь Кузьо; імпрезовий реф. — м. Губата, і О. Пендоківська, спортовий реф. — Мирослав Стахів. Контрольна Комісія: о. Ярослав Шуст, Микола Івашків і Тарас Сливінський.

На зборах порушувано справу виховання молоді в українськім дусі, та задержання її при укр. церкві та громаді. Говорено — про літні табори для пластунів. —

Яр. Гура.

Ню Йорк, Н. Й.

НОВАЦЬКА КОСТЮМОВА ЗАБАВА

20-го лютого в школі св. Юрія в Ню Йорку відбулася традиційна костюмова забава під назвою: „Баль у княжни Сніжки". Простора й чиста заля школи оо. Василіян була прегарно прибрана на прихід маленьких гостей.

Забаву відкрив від Пластової Станиці пл. сен. П. Дорожинський і передав голос пані Марті Ярош, голові місцевого Пласт-приюту, яка привітала присутніх батьків, представників пластового проводу, гостей і новацтво. Зокрема сердечно привітала присутню нашу відому балерину пані Рому Прийму - Богачевську, якій новачки вручили китицю квітів як подяку за уклад танків, призначених на цю забаву.

Як звичайно, новацька забава розпочалася розповіддю казки, зміст якої виводили молоденькі „актори" у прегарно виконаних строях. Цим разом акція відбувалася у палаті княжни Сніжки. Впродовж розповіді, при звуках ніжної музики, виводили свої танки сніжинки, зорі, метелики, весняні квіти, сонце і веселка. Останні викликали бурю оплесків присутніх глядачів із-за прегарного виконання танків укладу пані Роми Прийми - Богачевської. Княжну Сніжку відвідували по черзі її вірні подруги, лицарі, одчайдушки, звірі, русалки, козаки, сміхуни-паяцики, а навіть турецький паша. Все це були групи новаків і новачок у строях, серед яких важко сказати, котрі були найкращі. Більшість цих по-мистецьки виконаних костюмів вийшла з-під пильних рук мамів новачат.

Цим разом чар виїмкової забави, що має вже довголітню традицію на терені Ню Йорку, піднесли особливо танки в часі акції казки, яку підготовила пані Рома Прийма - Богачевська. Перед очами маленьких глядачів пересувалися мальовничо пори року, виводячи питоменними для них своїми квітами танки аж до приходу холодного зимового вітру, що захотів усе довкруги княжни заморозити. Але, звичаєм казки, княжна задержала цей сумний кінець і запросила всіх присутніх до свого палацу на баль. Розпочалася загальна забава дефілядою наймолодших гостей в костюмах — тих, які вже приходять на ці забави, а щойно за декілька років вступлять в ряди новацтва, щоб уже активно брати участь у програмі таких забав. Саме ці наймолодші гості під опікою своїх батьків це найбільше захоплені слухачі, для яких ніякий труд не є завеликий. А кожне виведення такої забави вимагає величезного вкладу праці та часу організаторів. Це в першу чергу праця новацьких гніздових і братчиків та сестричок, що підготовлялися до забави довгий час, щоб вона була якнайкраща. Декорації виконали ст. пл. Петро Дармограй і ст. пл. Д. Турчин при помочі братчиків, сестричок, проєктом строїв зайнялася ст. пл. Дзвінка Саляк, а музикою ст. пл. Дозя Турчан. Всі ці молоді виховники новацтва дбали також, щоб в часі забави панував порядок і спокій та щоб усі маленькі та більші гості почувалися якнайкраще. Признання і щире захоплення батьків і гостей було для організаторів справжньою нагородою за їхні зусилля.

А. Ш.

Клівленд, Огайо

ТРАДИЦІЙНА КОЛЯДА НА РІДНУ ШКОЛУ

Рік тому в Клівленді організовано Культурно - Освітнє Товариство Прихильників Рідної Школи ім. Т. Шевченка, котре має допомагати Рідній Школі та розвивати культурно - освітню працю серед молоді.

Цього року Товариство Прихильників постановило відсвяткувати Різдво Христове старим українським звичаєм — традиційною колядою. Ось вперше по Клівленді та околицях пішла група колядників одягнена в стилеві українські строї з правдивою звіздою. Пані одягнули українські костюми, свитки і на голову вив'язали барвисті хустини, панове: вишивані сорочки, шаравари, козацькі жупани та смушкові шапки. Звізду, яка крутилася та була освітлена з середини, переливаючись яскравими барвами веселки, ручно збудував після всіх приписів традиції голова Товариства п. Степан Фединяк. Погода дописала великим морозом та сніговою хуртовиною.

Ця мальовнича картина та грімке „Добрий вечір тобі, пане господарю" викликали не малу сенсацію та витиснули не одну сльозу з очей, бо старшим нагадались назавжди втрачені роки дитинства, рідна хата та далека Батьківщина, а молодше покоління мало змогу познайомитись з правдивими звичаями коляди та віншовання, які тепер занедбуються.

Великий успіх цієї коляди є безумовною заслугою тих членів Товариства Прихильників, котрі жертвенно віддалися цій справі. Це пані Галя Дмитревич, Люба Филяк, Ганя Павлишин та Наталка Фединяк, і панове Василь Дзюблик, Тимофій Белінський, Степан Фединяк, провідник групи Леонід Дмитревич, „міхоноша" Сергій Бушак та проф. Лев Островський, який підготовляв з групою колядки й щедрівки.

Колядою Товариство Прихильників започаткувало будівельний фонд для власного приміщення Рідної Школи, яке є таке необхідне для її дальшої праці та розвитку.

Рідна Школа ім. Т. Шевченка в Клівленді має всі кваліфікації першорядної школи українознавства: компетентного провідника - директора в особі проф. І. Холодняка, досвідчених учителів - педагогів, але вже десятий рік лекції відбуваються в найнятому приміщенні, яке фінансово переобтяжує та вичерпує шкільну касу і тим самим обмежує можливості розвитку та збагачування навчальної програми.

Перед цілою українською національно свідомою громадою, яка належно оцінює необхідність защепити з дитинства любов та пошану до рідної мови, культури та традиції і за всяку ціну прагне запобігти асиміляції нашого дോросту, стоїть монументальне завдання — збудувати власну школу, де без жодних перешкод чи застережень зможемо плекати ці шляхетні ідеали.

Цьогорічну коляду Товариство Прихильників закінчило виступом на Рідношкільній Ялинці, де рясними оплесками школярі та їх батьки винагородили колядників за їх працю.

Наталка Фединяк

МҐР СТЕПАН ВОЛИНЕЦЬ

(ПОСМЕРТНА ЗГАДКА)

Глянувши на наше зорганізоване суспільно - громадське життя, бачимо, як воно пробігає різними крутими стежинками, де перші кроки на цій землі ставили ті, які із волі Всевишнього відходять у вічність, — і ті, — яким ще призначено промощувати шлях нашого українського буття.

Кожний із нас вибрав і має свою стежинку на цій землі, крокуючи скорою ходою, щоб наші святі й найдорожчі духові надбання багатства й ідеали української культури, мистецтва й традиції, защепити, передати й наситити ними тих, що приходять по нас, нашій зміні, нашій дорогій молоді, нашим дітям.

Але є в житті людини ще одна зупинка й зустріч, а це вже остання, з якої немає вороття. Таку останню зупинку й зустріч відбувала 5-го лютого українська боффалівська громада з померлим сл. пам. мґр Степаном Волинцем, який попрощався з цим світом в дні 2-го лютого по короткій важкій недузі.

І відійшов у вічність від боффалівської громади маґістер, людина, приятель, й друг для всіх однаковий, людина прекрасної лагідної вдачі, людина спокійна, доброго серця, й доброго діла. Тих гарних прикмет зачерпнув трохи в рідній хаті, в гостинних домах добрих тет о. шамб. Погорецького в Яворові і в Яблонові б. Косова і п-тва Фіґлюсів. У різьбленні його характеру, як сам про це часто говорив покійний, допомогла йому організація Пласт, яким він все дорожив.

Як кругла сирота, бо на третьому році життя він втратив батька, а на сьомому дорогу маму, — він пробивається через тяжке життя сам, починаючи студії фармації в Познані, а скінчив їх у Відні. В час польської й німецької окупацій поринув у вир української революції і став членом ОУН. Не оминула його німецька тюрма, і від того часу занепадав на здоров'ї.

Відійшов від нас щирий й відданий Друг, що так глибоко вірив у злуку й об'єднання всіх пол. сил, а головно розділених на троє пороріджених рядів ОУН.

Залишив свою дружину люблячий муж, найвірніший друг вибраного життєвого шляху дорогий Степко (від степу), бо цим ім'ям кликала його дочка широких степів великої України. — його дружина.

Залишив свою доню добрий батько, який хотів дати своїй дитині якнайкраще реліг. й нац. виховання. Залишив боффалівську громаду сл. пам. мґр Степан Волинець, забираючи з собою в руках вервичку та дві, білу й червону троянди, які положила доня в головах, та свій найцінніший скарб, винесений з любої України, вишивану сорочку. Залишаючи всім невимушений усміх, вірячи, що пам'ять про нього буде довгою, вічною!

По похоронах у шкільній залі св. о. Николая відбулись поминки, на яких зібралось коло сотні осіб. О. дек. П. Івахів з оо. И. Чайківським та Б. Остаповичем провели молитву. За столи засіли рідня, своякн та друзі. Мимо сніговії на похорон з'їхались давні знайомі й друзі зі студентських часів із Вінніпеґу, Шикаґо, Торонта й Гемілтону.

Згадуючи гарні прикмети характеру Покійника й його працю — промовляли численні представники організацій та товариші Покійника. Їм подякував в імені родини д-р М. Лоза.

Я. П.

ВОЯК, ПОЛІТИК І ВИДАТНИЙ ГЕНЕТИК

(Посмертна сильветка інж. П. Терещенка)

В Перу, в Лярело замкнув на віки очі Петро Павл. Терещенко 8 листопада 1966 р. на 69 році віку. Як шеф Секції Експериментальної Агрикультури, він завдяки своїй працездатності і дослідам значно поліпшив цукрову тростину. Недаром щоденник „Індустрія" в Трухілло (Перу), в статті, посвяченій його смерті, написав, що це „незаступима втрата для цукрової індустрії". Також інж. Карлос Орбеґозо Баруа, що очолює Держ. Комітет Продуцентів Цукру, заявив, що „його смерть — це втрата правої руки Комітету".

Можна жаліти, що цей визначний інженер - генетик не присвятив свого знання цукровому промислові України, з яким звела його на короткий час вередлива доля в другій війні під час німецької окупації. Працював він там у групі дир. Мирона Луцького з ентузіязмом, організуючи розбиті і сплюндровані цукроварні в тяжких умовинах під строгим гітлерівським наглядом. Там він не міг організувати досвідну лябораторію, так, як це зробив в Перу.

Він писав нам м.і.: „Іронія долі тяжить на моєму житті. Замість віддати свої сили і свій Богом даний талант для добра України, я набагато більше склав їх у користь колись Польщі, а тепер Перу, куди, як знаєте, попав у 1948 році".

І дійсно — з Тарнова, де найшовся разом з еміграцією УНР, він, разом з гуртком колеґ, переїхав до Кракова, де закінчив Ягайлонський університет і працював, як асистент при катедрі штучних добрив. В 1929 р. фабрики „Звйонзкуф Азотових" у Мосціцах і Хожові покликали його до праці. Згодом він був шефом агрономічного Відділу і редаґував місячник „Пльон". Це тривало до війни. За німців він працював напочатку в Кракові в „Тютюновім монополі", а потім, коли німці пішли війною на схід, приділений був до групи М. Луцького, яка мала захопити в українські руки цукроварський промисл.

Але перші слова заголовку статті — це „вояк і політик". Тому треба нав'язати до його молодости під час першої світової війни. Висланий на фронт після школи прапорщиків, він попав у німецький полон і дістався під руку Союзу Визволення України. В таборі в Раштаті він співробітничав у газеті „Розсвіт" під редакц. проводом проф. В. Сімовича і приєднутав до українства незрячих „малоросів", царських солдат. Він при тому виголошував палкі промови на солдатських зборах. І бувало часто, що солдати живо йому перечили, вигукували погрози в роді: „гляди, тебе батюшка - цар повісить". Та його дар слова згодом перемагав і українські бараки поповнювались.

І коли дивізія синьожупанників пішла з Раштату на Україну 1918 р., пішов туди і Петро Терещенко. Першим тереном національно - революційної діяльности були Черкаси, місто, де він народився 1896 р. І там напочатку 1919 р. на зборах громадян під час промови, він звернув увагу на одну панночку, що сиділа в першому ряді. Вона незабаром стала його дружиною, немов дана Богом нагорода за його патріотичну роботу. Ця пані Евфрозина перейшла з ним потім спільно все життя, з усім лихом і добром, як вірна й добра дружина до останнього його видиху в Лярело. Але це подруження не спинило його вояцьких і патріотичних завдань у великій революції. Він, вірний УНР, воював за неї, поки врешті мусів піти на еміґрацію до Польщі, ставши перед тим старшиною для доручень Гол. Отаманові Петлюрі.

І ще вдруге наспів час, коли в 1945 р. творили Укр. Нац. Армію і Укр. Нац. Комітет. У президію Комітету входили: ген. П. Шандрук (голова), проф. В. Кубійович і адв. О. Семененко. Тоді запрошено інж. П. Терещенка на секретаря на пропозицію члена Комітету Долешка. І він негайно обняв цей важний пост. На жаль праця того У.Н.Комітету не мала дотгого віку. В книжці "Arms of Valor" ген. Шандрук пише на стор. 240, що дня 17 березня він скликав членів президії і згадує Терещенка, на стор. 241 — що на пропозицію Семененка члени президії (в тому числі і Терещенко) згодились дати повновласть самому голові, ген. Шандрукові, заявляючи, що самі вони підуть на захід і щезнуть в підпіллі. Та врешті на стор. 245 цієї книжки генерала сказано, що вони проголосили Декларацію до українського громадянства і всі вони підписали (названий теж Терещенко, як діючий секретар).

Після того інж. Терещенко з дружиною замешкали в Ваймарі й ми їх відвідували з Ерфурту. Це були страшні часи бомбардувань цих міст. А потім ми частіше зустрічались, коли ми жили близько в околиці Біліфельду, поки вони не переїхали до іншої місцевости, а звідтам до Перу.

„Сьогодні — найщасливіший день в моєму житті в Лярело, — сказав він своїй дружині, коли прийшов на обід, 8 листопада 1965. Я пережив дуже щасливі моменти. Зачали молоти в фабриці мою нову відміну цукрової тростини. Вона просто чудова. Значно ліпша від попередніх. Це результат моєї 17-річної праці. Я дуже, дуже тішусь!" Коли під вечір повернувся з праці, випив у доброму настрої каву з апетитом і в одному моменті спинилось ділання його серця.

В останніх роках з'являлись статті інж. Терещенка в фахових журналах, таких, як "Azucar" (Перу, орган Технологів Цукровництва), "Sugar Journal" (Ню Орлінс), "Agriculture" (Кензас Сити, Мізурі) тощо. Мимо 12 і більше години праці, не маючи за ввесь час відпустки, він усе здобувався на писання в фахових журналах не тільки в Перу, але теж в ЗДА.

Він був милий виглядом, і поведінкою. Д-р Б. Бородайкевич, який знав його за київських часів, написав вдові м.і.: „Завжди був у доброму настрої, повний ентузіязму для кожної доброї справи, меткий, мов живе срібло, надзвичайно добрий товариш у праці і в товаристві. Такого я його пізнав і заховую на все в своїй памяті". Це і ми стверджували.

В. Несторович

Вийшла з друку п'ята частина Етимологічного словника Рудницького

Вінніпеґ. — 1961 році був заповіджений у Києві у виданнях Академії Наук український етимологічний словар Кравчука. На тому заповідженні й закінчилось. А оце у Вінніпеґу в 1962 р. появився перший випуск етимологічного словника в опрацюванні професора Манітобського університету д-ра Я. Рудницького, і досі появилось вже п'ять випусків. Останній з них исло 5, що подає гасла від „видоляти" до „воропай" появився з початком 1966 року. А Київ і досі мовчить, хоч розпоряджає численнішими науковими силами ніж Вінніпеґ, а в кожному разі повинен розпоряджати далеко більшими коштами ніж Вінніпеґ, який в цій справі спирається на спонзорах, які своїми датками вможливлюють появу частин цього словника.

В такій ситуації змаг для Вінніпеґу є блискучий, бо становить 5:0 в користь Вінніпеґу.

А є такі у Києві, які горлають часто про те, що, мовляв, українська еміґрація те й робить, що стоїть на лапках перед „акулами" Воулстріту" і „вислуговується" їм. А краще було б замість такої балаканини закотити рукави й забратись до збагачення української наукової літератури от хоч би виданням ще обширнішого „Українського Етимологічного Словника", ніж той, що оце почав появлятись у Вінніпеґу. Змаг дальше відкритий, на разі з перемогою для Вінніпеґу.

Клівленд, Огайо

КОНГРЕСМЕН ЧАРЛЗ А. ВЕНИК — ПОЧЕСНИМ ГОСТЕМ ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ РОКОВИН

Парма, Огайо. (зрв) — Головним промовцем на цьогорічному Шевченківському Святі буде 27-го березня Чарлз А. Веник (Д. - Огайо), який репрезентує 21-ий Конґресовий Дистрикт Огайо в Конґресі ЗДА, а в тому також численних українців м. Парми. Належить він до найбільш динамічних конґресменів з Огайо. Подібно, як конґресмен Роберт Е. Свіні, він є приятелем нашого відомого члена Палати Репрезентантів Америки, М. А. Фіґена.

В пам'яті клівлендських українців живе його послання з 1-го березня 1964. до Шевченківського Ювілейного Комітету, в якому він писав:

„Користаючи з цієї нагоди, хочу поґратулювати американцям українського роду з Великого Клівленду з приводу 150-их роковин народження Тараса Шевченка, українського поета-лавреата. Тарас Шевченко має своє місце в історії світу побіч інших борців за свободу і це є відрадним явищем, що вшановуємо пам'ять про його свободолюбне завзяття.

Українці мають багату культуру з глибокими коренями боротьби за волю. Клівленд є гордий на українську громаду й її незмірні причинки до розвитку цього міста й його культури".

Перед початком Шевченківського Свята відбудеться неформальна зустріч Ч. А. Веника з місцевою українською громадою.

Вотервліт, Н. Й.

ВІДЗНАЧЕНО ПОДВІЙНІ РОКОВИНИ

Три сусідні Відділи УККА: Вотервліт, Когоес і Трой спільно відзначили Січневі Роковини та 25-річчя УККА. В церковній залі 6 лютого відбулася Січнева академія. Глибоку змістом доповідь виголосив д-р В. Душник. Пластунки та сумівці виголосили збірні деклямації. Жіночий хор під проводом диригента Я. Кушніра відспівав поправно пісню „Привіт Батьківщині". Дальше тенор Я. Кушнір відспівав „Засумуй, трембіто" і „Думу". Я. Ліщинський відіграв гарно на скрипці „Колисанку" — і „Думку". Вкінці кол. концертова співачка у Відні — Марта Копач - Гречаник — відспівала з чуттям дві настроєві пісні: „На склоні гір" і „Надія", що викликали помітне враження. Фортепіяновий супровід спочивав у досвідчених руках проф. І. Заячківської-Гаврилюк. Академію закінчено співом національного гимну.

Заходом окремого Комітету під проводом п. Романишина, голови Відділу УККА у Вотервліті, — відбувся відтак ювілейний бенкет з приводу 25-річчя УККА. Інж. Роман Ракочий виконував обов'язки тостмайстра. Ред. В. Душник виголосив промову про працю Централі УККА та вручив Відділові УККА почесну грамоту за зібрання найбільше пожертв в цілій окрузі. Найкраща в нашій окрузі співачка Марта Гречаник вичарувала дві пісні: „Із сліз моїх" Січнинського та „Дощик" Я. Барнича, потім відспівала два дуети з Я. Кушніром: „Де ти бродиш, моя доле" і „Ми підем, де трави похилі,, збираючи довготривалі оплески всіх приявних. Акомпаніювала проф. Заячківська-Гаврилюк, що причинилася багато до мистецького успіху обох імпрез. Вкінці Танкова Гупа „Верховина" з Вотервліту відтанцювала з жжиттям два народні, стилізовані танки при супроводі струнної оркестри під проводом Я. Кушніра. Численно зібрана публіка з трьох згаданих наших осередків нагороджувала рясними оплесками всіх виконавців програми.

І. Д.

Словацька наукова конференція займалась українською авангардною поезією

Братіслава. — Інститут світової літератури та мов Словацької Академії Наук відбув з кінцем минулого року наукову конференцію про світовий літературний авангард. Між різними доповідями про модерну поезію европейських народів була теж доповідь проф. М. Неврлі про український авангард в поезії і в цій доповіді прелеґент доказував, що українська модерна поезія тісно зв'язана із світовою. Доповідач називав її ренесансом, відродженням 20-го сторіччя й обговорив не лише поезію з Павлом Тичиною у проводі, але мистецтво з Григорієм Нарбутом, музику з Левом Ревуцьким і театр із Лесем Курбасом у проводі. Прелеґент не виключив із своєї доповіді, як це постійно роблять в Україні, письменників, що їх засудила совєтська критика, але у своїй доповіді насвітлив широко творчість і Хвильового, і Куліша, і Ірчана, навіть Тодося Осьмачки, якого назвав найсильнішим представником українського експресіонізму. В доповіді обговорено також поезію в Галичині, головно Богдана Антонича.

Безконечне відволікання Німецького Уряду

Я один з тих, котрі загубили здоров'я з молодих років, котре відібрали гітлерівські палачі з Гестапо. Крім того забрали все рухоме й нерухоме майно.

Люди, які мають свої держави, мали і мають опіку своїх урядів, а українці цього не мають. Минув вже 21 рік після закінчення війни, люди з молодих робляться стариками і відходять у вічність, а ті, що живуть — все вичікуючи матеріяльного відшкодування від Німецького Федерального Уряду, за принесені їм шкоди і відібране здоров'я ґестапом.

В 1956 році перші прохання були подані до Німецького Уряду. Шість років пізніше Німецька Влада вимагала доказових документів, які ствердили би насильства ґестапо і відсоток непрацездатности. Такі підтвердуючі документи в 1962 році були послані Німецькому Уряду в Кельні і такі ж самі документи вислані Високому Комісареві ОН в Женеві.

Німецький Федеративний Уряд в той час передав до розпорядимости Вис. Комісара в Женеві, 10 мільйонів долярів для розподілу тої суми серед тих покривджених, які мали утрату здоров'я не менш, як на 25%.

Високий Комісар в Женеві розподілив і встановив категорії всім політичним в'язням, і для кожної категорії встановлено суму відшкодування, яку остаточно одержали в грудні 1964 р.

Чому ж Німецький Федеративний Уряд зі своїм відділом у Кельні, де сидять фахові сили, не виконав свого завдання? Вже були встановлені категорії і знали кому і яку суму відшкодування сплачено Женевою. Що ще бракує німцям? Лише доброї волі, щоб легко і скоро можна розподілити і виплатити по усталеним категоріям в Женеві.

Знає Німецький Уряд, що всі ті люди є каліки, але платити відшкодування відволікає. Із преси видно, що в Об'єднаних Націях є спеціяльна комісія захисту прав людини, під керівництвом Генерального Секретаря О. Н. У Танта. Треба просити цю комісію подіяти своїм авторитетом на Німецький Уряд, заплатити жертвам нацизму відшкодування без зволікання.

Олександер Данченко

Трагічна смерть о. Леонтія Квартеруна в Боффало

4-го лютого наша громада була потрясена чуткою про трагічну смерть б. п. о. Леонтія. Бл. п. о. Леонтій цього дня поїхав зі свяченою водою, на фарми до своїх парафіян. О 8 годині вечора заїхав до останнього. До хати треба було перейти дорогу, і тільки о. Леонтій зробив крок - два від свого авта, як на нього нагналась автомашина, і такий сильний був удар, що о. Леонтія відкинуло на кілька метрів, а на місці удару залишилися боти, течка й окуляри. Бл. п. о. Леонтія були поломані ноги, розбита голова і був внутрішній вилив крови. Смерть на місці.

Похоронні обряди розпочалися 6-го лютого о 7 годині вечора і тянулись до 9-го лютого. В похоронних обрядах брали чинний уділ — англіканський єпископ Скейр, настоятель сербської прав. церкви. о.о. Укр. Прав. Церкви в Америці о. митр. Потольницький, о. митр. Долинський, о. Федон Шпаченко, а з Греко Правосл. Канон, свящ. Народового Польського Костела Катович, о. Карась і о. Вовкодав з російсь. церкви. В середу біля гробу була почесна варта від Пласту і ОДУМ'у з прапорами.

Зворушлива картина була в четвер 10 лютого. Зібрались всі о.о. на останню Службу Божу, церков була переповнена вірними. На мить все завмерло, очі спрavили зір на вихідні двері, дехто не вірив очам і перепитував: „чиж може бути?" В декого показались сльози на очах. Це був історичний небувалий момент. В нашу православну церкву входили брати по нації о.о. українські католицькі священики: о. д-р Івахів, о. Остапович і о. Чайківський (о. Стасюк був перед тим). Багато молилось не тільки за б. п. о. Леонтія, але і за душу б. п. папи Івана XXIII. Останнє читання мав парох католицького Народ. Костела, по читанні вийшов на амвон і виголосив гарну промову — особливо гарну для нас як нації і віровизнання. Промовляли: Єпископ Скейр, мит. о. Потольницький, о. серб. церкви і всі оо нашої прав. церкви. По останній відправі тіло б. п. о. Леонтія винесли о.о. на катафальк і відправили на прав. цвинтар до Бавнд Бруку, де 12 лютого поховано при участі 10 священиків.

Бл. п. о. Леонтій народився 1 липня 1889 р. на Волині, 12-літній залишився сиротою і мусів сам собі пробивати дорогу. Був учителем. В час 1-ої світ. війни в російській армії, попав в полон. В січні 1916 р. став основоположником „За порізької Січі" в Раштаті, з якої 1917 р. зорганізовано Запорізький полк ім. Тараса Шевченка. Повертає на Україну як козак синьожупанник. Був учителем на Підляшші.

Вічна Йому Пам'ять, а земля американська хай буде йому легкою.

І. П.

В Пассейку відкрито українську бібліотеку

Пассейк (М. К.). — Українська Централя в Пассейку, Н. Дж., розгортає свою діяльність і влаштувала імпрезу, яка торкає сферу загально - громадського інтересу. До 50-ліття смерти І. Франка названо його іменем і відкрито бібліотеку для вжитку громад Пассейк, Кліфтон, Патерсон, Рутерфорд, Гарфілд. При бібліотеці відкривається архів для збереження матеріялів про українське життя в Америці та в якому збиратимуться газети, брошури, книжки і документи. Бібліотекою будуть користуватись молодь і старші громадяни. Вже сьогодні бібліотека має кількасот томів книжок, дарованих місцевими установами та поодинокими громадянами. Місцева американська преса присвятила цій імпрезі подайну увагу — перед і під час відкриття бібліотеки, поміщуючи повідомлення - репортажі та подаючи опис досягнень українських видань у західньому світі. Голова Централі І. Хомко відкрив імпрезу коротким словом і представив присутнім п. В. Бакальця, культ.-освітнього референта й ініціятора бібліотеки - архіву, який з черги познайомив присутніх з пляном і важливістю праці. Формально відкрила бібліотеку - архів п-ні М. Стефанів, голова місцевого відділу УКК. Вітали Централю, її голову й культурно - освітнього референта представники багатьох місцевих організацій: п-ні Бакалець від Союзу Українок, О. Гриця від СУМА, В. Мочула від Пласту, І. Іванків від ООЧСУ, Ю. Котляр від Організації Оборони Лемківщини, Я. Петрик від Народного Дому і тов. „Самопоміч". І. Бияха від ОДВУ, А. Лопушняк і п. Гнатюк від Відділів УНС, п. Сисин від Української Православної Парохії, д-р І. Марченко від Укр. Прав. Парохії у Кліфтоні, п. Воронка від Рідної Школи, а Я. Гадуняк і В. Юрків від громадянства. Новоприбулий член громади М. Коць звернув увагу на важливість намічeної праці і подарував примірник „Українських Народних Мелодій". Крім придбаних книжок подарували вітаючи почин п. Сисин — твори Б. Лепкого, він також пообіцяв передати в архів усі матеріяли, які зберігаються у нього від часу 50-літнього перебування у ЗДА. Станиця Пласту подарувала твори І. Франка, якого іменем названо в цьому ювілейному році цю бібліотеку-архів.

Клівленд, Огайо

ПЛАСТОВА ТАБОРОВА ВІДПРАВА

27-го лютого ц. р. відбулася у Пластовому Домі в Клівленді таборова відправа, призначена для пластових Станиць середньої та західньої округи у зв'язку із створенням нового пластового таборового осередку на „Писаному Камені" біля Клівленду.

Перед початком нарад голова КПС пл. сен. Ю. Ференцевич привітав присутнього на відправі пл. сен. проф. Л. Бачинського з нагоди його 70-річчя сердечними словами від Крайової Пластової Старшини і від цілого пластунства в ЗДА.

У відправі, що нею проводили голова КПС пл. сен. Юрій Ференцевич і голова КТК пл. сен. Іриней Ісаїв, взяло участь 40 осіб із членів Пласту та Пластприяту таких осередків: Боффало, Дітройт, Клівленд, Лорейн, Янгставн, Шикаґо. В часі розмов обговорено вичерпно всі справи, що торкаються новозакупленої Пластової Оселі „Писаний Камінь", зокрема господарські проблеми її розбудови та можливості для переведення пластових таборів вже найближчого літа із участю пластунства, в першу чергу зі станиці Клівленд та стейту Огайо, а також в дорозі виміни із віддалених пластових осередків, як Дітройт, Шикаґо чи Боффало.

На відправі вирішено покликати до життя Раду Пластової Оселі округи Клівленд, до якої входять представники пластунства і Пластприяту Клівленд, Акрон, Кентон, Лорейн і Янгставн.

Рада Оселі відбула в цьому ж дні своє основуюче засідання для обговорення найбільш пекучих проблем та вибору Управи Оселі.

Досі душею цілої широкої акції купна цієї 133-акрової фарми з лісом та чотирма озерами був голова Пластприяту в Клівленді п. Петро Полянський, що обняв головство Комітету придбання Пластової Оселі. Саме завдяки йому та іншим ентузіястам цієї справи з-поміж громадянства і пластунів оселя не лише стала власністю пластунів, але й приготовляється до таборової акції в найближчих місяцях. Представники інших пластових осель присутні на відправі, а це „Нового Сокола" б. Боффало, і „Зеленого Яру" б. Дітройту, з дружньою сердечністю привітали заснування цього нового таборового центру в надії, що він пожвавить так потрібну виміну таборовиків і причиниться до кращого взаємного пізнання пластової молоді.

Поет Андрей Вознесенський читає читає вірші у ЗДА

Ню Йорк. — У висліді виміни на основі договору про культурний обмін між ЗДА і Совєтським Союзом прибув до Ню Йорку молодий російський поет Андрій Вознесенський, якого критика в майстерності вірша ставить вище, ніж популярного закордоном Євтушенка. Перший виступ поета відбувся в Колумбійському університеті, де між приявними слухачами був також колишній прем'єр Росії Александер Керенський. В четвер Вознесенський мав виступ в Гантер Коледжу. Було понад дві тисячі слухачів. П'ять визначних американських і англійських поетів, між ними Роберт Ловелл і В. Г. Один переклали твори поета. Поет Ловелл представив його слухачам, як кандидата на „ленінську нагороду" за поезію в 1966. Вознесенський поїде з своїм виступом до Шикаґо, як також виступить в Конґресовій бібліотеці у Вашинґтоні.

Ню Йорк, Н. Й.

СВІТЛИЧКА 83-го ВІДДІЛУ СУА

Національне виховання нашої молоді, а зокрема наших малих дітей, це дуже важлива, а заразом і тяжка проблема, що її так запопадливо стараються розв'язати наші молодечі організації, батьки та наші школи. Дбайливість про майбутність найсильніше виявляється у жінок, інстиктовно зв'язаних із потомством і його добробутом. Тому недивно, що членки 83-го відділу Союзу Українок Америки так дуже болють вихованням нашої дітворк. Вони рішили займитися дітьми на терені своєї діяльности.

Під керівництвом виховної референтки відділу п. І. Куровицької в неділю 13 березня ц. р. започатковано цю важливу роботу першою Світличкою. В Українському Народному Домі зібралося чимало нашої дітвори. Праця проходила у двох групах: малих дітей від трьох до шістьох років і від сімох до дев'ятьох років. Двогодинну програму Світлички заповнено різними забавами, піснями, деклямаціями і оповіданнями. Під час перерви ініціяторки Світлички не забули подбати про солодощі і напитки для дітей. Батьки мали також нагоду набути там українські книжечки для бібліотечок своїх дітей.

Успіх Світлички 83-го відділу СУА був великий і перейшов всі сподівання ініціяторів. Дітвора була захоплена різноманітною програмою. Було помітне вдоволення і в присутніх батьків. Наш відділ розпочав важливу роботу і не має сумніву, що він вив'яжеться з неї якнайкраще, якщо буде мати підтримку всіх членок, а також української громади Ню Йорку.

С. Іванків

Звернення Українського Історичного Товариства

З НАГОДИ 100-ЛІТТЯ НАРОДИН М. ГРУШЕВСЬКОГО

У 1966 році відзначаємо 100-ліття з дня народин Мих. Грушевського (1866-1934), найвизначнішого українського історика й одного з найвидатніших діячів українського національного відродження XX століття.

Як автор монументальної Історії України-Руси, М. Грушевський поклав міцні підвалини для національно-державного відродження України, відкриваючи правдивий образ історичного розвитку українського народу. Історична схема М. Грушевського встановила й обґрунтувала самостійність українського історич. процесу.

Як довголітній голова Наукового Тавриства ім. Шевченка, організатор і голова Українського Наукового Товариства в Києві, а згодом дійсний член Всеукраїнської Академії Наук, також і голова її Історичної Секції, М. Грушевський спричинився до великого піднесення української історичної науки і введення її, як рівнорядного учасника, до світового наукового й культурного процесу.

Як громадсько - політичний діяч, М. Грушевський очолив українську національно - визвольну революцію XX століття і став Головою Української Центральної Ради і першим президентом Української Народної Республіки.

Михайло Грушевський був символом всеукраїнського національного єднання, що його він розумів як з'єднання всіх частин Української землі і Української нації в єдиному національно - державному і національно - культурному організмі.

Совєтська влада вважає М. Грушевського за найбільшого ворога комуністичного режиму в Україні. Його твори фактично заборонені, його ім'я стало символом т. зв. „буржуазного націоналізму". Боротьба проти ідей М. Грушевського в поневоленій Україні посилюється і набуває ще більшої гостроти. Українське Історичне Товариство плянує в ювілейному році М. Грушевського видання численних праць в українській і чужих мовах, присвячених його життю і творчості.

У вільному світі українська громада повинна гідно відзначити 100-літні роковини Великого сина українського народу, який ціле життя присвятив праці і боротьбі за краще майбутнє України.

Президія Українського Історичного Товариства

Пластова молодь на лещетарській прогулянці

В днях 18-22 лютого ц. р. XVI Курінь УПС „Бурлаки" зорганізував та перевів лещетарську прогулянку для пластового юнацтва до Істон Велі біля Саратоґи на лещетарських теренах п-тва Цьолків. Прогулянка ця мала заступити частинно лещетарські табори, які в різдвяному часі не відбулися, як запляновано, із-за браку снігу.

Цим разом снігові умовини були кращі, а погода вповні дописала. На жаль, у прогулянці взяло участь лише 6 юначок і юнаків. Все ж і ця мала група використали 4 дні для цілоденного лещетарства і під проводом вмілого інструктора лещетарства п. О. Слупчинського вивчила підставові засади лещетарського з'їзду, як також вправляла плоский хід і підхід.

Околиця Саратоґи надається дуже добре до лещетарських прогулянок, а терен з'їздів ідеально підходить для навчання лещетарства через близькість до мешкальних будинків. Через це можна використовувати весь день для лещетарства і не тратити дорогого часу на транспорт до місця з'їздів.

Під проводом команданта пл. сен. Р. Волчука прогулянка мала характер короткого пластового табору, в якому, крім навчання лещетарства, відбувалися вечорами також гутірки на тему лещетарського мандрівництва, важливості доброго знання української мови та читання в українській мові із поданням відповідної літератури.

Шкода, що такі лещетарські пластові прогулянки для юнацтва ще у нас досить непопулярні і мають так мало зацікавлених — це ж ще одна форма пластування, яка, крім приємности лещетарського спорту, дає можливості для затіснення дружби, пластового вироблення і піднесення пластових прикмет.

Петро Панч і Лев Ревуцький — отримали Шевченківські премії

Київ. — Цьогорічні Шевченківські премії припали в галузі літератури романістові Петрові Панчові, в галузі музики — композиторові Леву Ревуцькому, а в галузі образотворчого мистецтва малярці Марії Примаченко. Петро Панч народився в 1891 на Харківщині в сім'ї селянина. В 1915 закінчив землемірну школу у Полтаві. Брав участь у світовій війні, потім перейшов до української армії. Друкуватися почав вже за совєтської дійсности в 1921 році. Був членом літературного об'єднання Ваплітe, що його провідником вважався Микола Хвильовий. У своїх творах відбив життя українського села, а саме у збірках оповідань „Солом'яний дим" (1925) і „Мишачі нори" (1926). Режимну лінію підтримав Панч книжкою репортажів з часу революції „Голубі ешелони", що вийшла в 1927 р. „Повість наших днів" порушила проблему українського робітництва. В 1929 році вийшла повість „Вовки", що тенденцією виступала проти куркульства. Далі написав Панч багато оповідань і повістей про героїв революції, здобувши собі в той спосіб позицію в урядовій Спілці Письменників. Він був призначений на голову Організаційного Комітету письменників в окупованій Західній Україні в 1939 році. На тему побуту у Львові він написав недавно репортаж „На калиновому мості" і за цю книжку йому припала Шевченківська премія на 1966 рік. Петро Панч нагороджений орденом Леніна і іншими орденами. Левко Ревуцький — це брат відомого музикознавця і літературознавця Дмитра. Він народився в 1889 році в селі Іржавці, Ічнянського району на Чернігівщині. Вчився у Миколи Лисенка, а потім у Р. Глієра. Покінчив Київський університет. Ревуцький продовжує традиції Лисенка і Леонтовича, опрацьовуючи народні пісні і пишучи композиції до слів українських поетів. Він є автором кантати - поеми „Хустина" (на слова Шевченка). Відомий його монументальний концерт для фортепіяну з оркестрою. Ревуцький відредагував також Лисенкову оперу „Тарас Бульба". В роках 1945-1948 був головою Спілки композиторів України. Нагороджений орденом Леніна і іншими відзначеннями. Марія Примаченко — це сільська малярка, яка у своєму селі Болотні на Київщині веде малярську школу. Нагородження цієї селянки, що не має ніякої мистецької освіти, має пропагандивне значення.

Також у Філядельфії плянують 100-доляровий бенкет на Український Університет в Римі

Філядельфія. — Тут за почином Відділу Українського Лікарського Товариства створився, на зразок Ню - йоркського, Громадський Комітет для влаштування сто-долярового бенкету, з якого прибуток призначений на будову Українського Університету, започаткованого Первоієрархом Української Католицької Церкви Верховним Архиєпископом Йосипом Кардиналом Сліпим. Почесним головою цього Комітету вибрано визначного громадянина, брата попереднього українського Митрополита у Філядельфії Кир Константина — д-р Данила Богачевського. Діловим головою став лікар д-р Мирослав Навроцький, секретарями лікарка д-р Степанія Тершаківець - Бережницька, пані Ірина Ільницька і лікар д-р Володимир Кліщ. До фінансової Колеґії Комітету увійшли д-р Тетяна Цісик, д-р Лев Кушнір і дир. Іван Поритко. В Президії Громадського Комітету є такі громадяни: д-р Володимир Галан, д-р Еміль Гарасим, д-р Богдан Гнатюк, інж. Лев Яцкевич, д-р Іван Коропецький, інж. Іван Куземський, інженер Степан Процик, д-р Ілля Прокчик, д-р Володимир Пушкар, д-р Володимир Рудницький, д-р Василь Саляк, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко й інж. Василь Заброцький. Заповіджений стодоляровий бенкет відбудеться в неділю, 1-го травня в залі готелю „Бельв'ю - Стратфорд" при вул. Брод в околиці ратуші (ситі гол). Комітет вислав офіційне запрошення до Митрополита Української - Католицької Церкви у ЗДА Високопреосвященного Амвросія Сенишина, як також запросив через митрополичу канцелярію все українське католицьке духовенство.

Про молоду поезію в Україні пише Варшавський журнал

Варшава. — Січневе число „Нашої культури" — місячного додатку до варшавського щоденника „Наше слово" приносить Статтю Степана Козака про модерну поезію в Україні під вимовною назвою „Поетичне витісування сучасности". В додатку до статті поміщені поезії наймолодших українських поетів: Василя Симоненка, Ліни Костенко, Віталія Коротича, Івана Драча, Ірини Жиленко, Світляни Йовенко і Людмили Скирди. Журнал подає теж репродукції екс-лібрісів деяких із цих молодих поетів, виконаних модерно мистцем Є. Безніском.

Ґрадуанти Високих Шкіл, члени ОД ТУСМ Філядельфія

РЕНАТА ШАРАН, студії соціології зі ступнем БА у Пенсилвенійському університеті. Дістала стипендію від Брави університету для маґістерської праці з соціології. Закінчила з відзначенням.

ЖДАНА КРАВЦІВ, студії математики зі ступнем БС у Чеснат Гилл коледжі. Була стипендисткою і закінчила з відзначенням. Дістала стипендію Мерилендського університету для маґістерської праці. Продовжує студії фортепіяну.

ЗІРКА КОЛІНКО, студії англійської мови й літератури у Темпл університеті зі ступнем БА. Була стипендисткою і закінчила з відзначенням. Готується до маґістерської праці.

МАРТА ЛУЦИШИН, студії журналістики у Темпл університеті зі ступнем БС. Член і секретарка Т-ва Американських журналістів. Готується до маґістерського іспиту.

МИРОСЛАВА КНИШ, студії англійської мови в Темпл університеті зі ступнем БА. Буде готуватися до маґістерського іспиту.

ОКСАНА РОМАНЕНЧУК, студії романських мов у Темпл університеті зі ступнем БА. Буде готуватися до маґістерського іспиту.

ІРИНА МЕЛЬНИК, студії торгівлі й ведення підприємства в Левентави Бизнес Коледжі.

НЮЙОРКСЬКИЙ ПОСАДНИК ЛІНДСЕЙ ХОЧЕ ВРЯТУВАТИ БУДИНОК МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОПЕРИ, який плянують розібрати восени цього року, коли опера перенесеться до нового приміщення в так званому Лінкольновому центрі. Теперішній будинок славної опери збудований в 1883-му році. Зорганізувалися кілька окремих комітетів, які „обороняють" Метрополітальну оперу. Плянують окремий закон в цій справі в стейтовій леґіслятурі. Найважнішою умовою зберегти цей будинок — це фінансова сторінка: хто зможе втримувати цей будинок? Коли не розв'яжеться цієї проблеми, той будинок зруйнують і вибудують модерний хмародер на звичайні бизнесові бюра.

Шикаґо, Іллиной

УСПІХ ОДУМІВСЬКИХ МУЗИК І СПІВАКІВ

Велика заля Шопена 6-го березня була вщерть заповнена. Всі прийшли вчасно на заповіджений концерт музики, пісні і танку.

Відкрив концерт голова місцевої філії ОДУМ В. Коновал. Конферанс'є була Галина Довгошия. Виступали: струнна оркестра Степового, під керівництвом Анатолія Степового, окремий струнний ансамбль під проводом Анатолія Луппа, ансамбль бандуристок і бандуристів під керівництвом Гр. Китастого і виступ сольо гри на акордеоні Володимира Марченка. Вже цей перелік свідчив про те, якою любов'ю користується інструментальна музика в Шикаґському ОДУМ-і.

А. Степовий представив свою оркестру з такими, повного успіху у виконанні, точками „Музикальний момент" — Ф. Шуберта, „В циганському таборі" — М. Опайта, „Український ліричний танець" — С. Творуна. З почуттям признання й радости дивились ми на цю оркестру, велику числом своїх учасників, переважно ще дітей і молоді. Видко, А. Степовий має добрий педагогічний хист, коли зумів змонтувати в одну цілість цей великий струнний ансамбль. А ще з більшою приємністю заслуховувались ми у мистецьке виконання стрілецької пісні „Пиймо, друзі!" Треба відмітити, зокрема, гарний спів вокального дівочого квінтету в складі: Н. Колішинська, В. Горб, В. Тарасенко, М. Коновал і Л. Романченко в супроводі струнної оркестри.

Струнний ансамбль під керівництвом А. Луппа в першій своїй точці дав гарний супровід для двох пісень: „Вечоріє і темніє" — Л. Степового, слова Я. Щоголова та „За Неман іду" — В. Олександрова, а слова С. Писарівського. Спів виконав приємний дует подружжя Галини й Дмитра Грущецьких. Співали з захопленням, але Галя силою ясного молодого голосу перемагала чоловіка. Потім ансамбль в складі дев'яти осіб показав свої мистецькі досягнення прекрасним виконанням: „Естудіянтіна" Е. Вальдтойфеля.

Добрий був виступ В. Марченка, який виконав на акордеоні трудну річ „Угорську рапсодію номер 2".

Гордістю ОДУМ-у в Шикаґо є новостворений ансамбль бандуристів і бандуристок. Здається, щойно лише закликали записуватись на курси гри на бандурі, а вже ансамбль пописується в Шикаго на академіях і урочистостях. Одумівські бандуристи дали „Думи мої думи". Вдало виконали народну пісню „Про Бондарівну" з дуетом О. Митулинської і Дмитра Грушецького. А виконуючи „Ой вишенько, черешенько" дівчата ожцвляли її зміст мімікою та рухами. Глибоке враження зробило виконання народної пісні „Ішов козак" в обробці М. Леонтовича з сольом Наталки Колішинської. Ще гарно проспівали хором „Ой чий же це двір" і на тому бандуристи кінчили приймати палкі овації.

Окремою точкою була народна пісня „Чи я в лузі не калина була" у виконанні Люби Петренко при фортепіяновому супроводі її двоюрідної сестри Євгенії Петренко.

Цілу в'язанку пісень подано при монтажі малюнку з сільського життя під назвою „Вулиця гуде". Але цей монтаж за браком відповідної інсценізації та через брак акустики за кулісами, де виконувалась більша того частина.

За те заля просто зачарувалась виступом трьох маленьких сестер, від чотирьох до дев'яти років Олі, Галі та Марусі Луппо. Вони чудово виконали „Весняну пісню" О. Горенка та „Яблуньку" П. Козицького і Н. Забіли. Точність ритму, преніжні голосочки при супроводі струнного ансамблю обдарували нас правдивою насолодою.

Процальною музикою концерту, що її виконали всі учасники в супроводі струнного ансамблю була „І в нас, і у вас".

Програма перепліталась ще танцями, але про них нічого не пишу, бо ж концерт відбувався під час Великого посту.

Антін Куцинський.

Мюнхен, Німеччина

З ВІДЧИТОВОЇ ЗАЛІ В ДОМІ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

На січень припадають 48-мі роковини боїв на вулицях Києва й під Крутами славного Київського Студентського Куреня. З цієї нагоди Український Технічно - Господарський Інститут влаштував доповідь проф. дипл. інж. О. Довгаля, в Домі Української Науки при вул. Ляпляса, 24.

Святочний вечір відкрив секретар Професорської ради УТГІ, доц. Дам'ян Пеленський. С. Довгаль був помічником команданта Київського Студентського Куреня й командував боями на вулицях Києва в січні 1918 року, тому його доповідь має документальне значення. Подавши історію створення Куреня, коли студенти Університету св. Володимира, Політехнічного Інституту, Комерційного Інституту, Учительської семінарії, Гідротехнічної школи та учні старших кляс київських гімназій, на загальних зборах, що відбулися в залі Комерційного Інституту наприкінці жовтня 1917 року, ухвалили організувати Курінь та перевели запис добровольців. До Куреня вписалось понад 300 осіб. Після організаційної підготови Курінь дістав призначення від Головної військової Управи охороняти приміщення Педагогічного музею, де містилася Українська Центральна Рада, та околиці цього приміщення, як також виконувати службу зв'язку на доручення секретаріяту УЦРади.

В січні 1918 року російські большевики розпочали повстання в Києві, зайняли Арсенал на Печерську і Софійську площі та по Володимирській вулиці повели наступ в напрямі приміщення УЦРади. Тоді Студентський курінь, обороняючи район розташування УЦРади, повів протинаступ і того самого дня (17 січня) зайняв Софійську площу, звідки відбивав наступ большевицьких диверсантів з Подолу та звільнив місто аж до Житнього базару. В цих боях були ранені й забиті, між ними був важко ранений заст. командира Куреня С. Довгаль.

Під кінець січня 1918 р. частина студентів - вояків Куреня на чолі з сотником Омельченком виїхала добровільно на фронт в напрямі східніх кордонів і досягла залізничої станції Крути, де зустріла ворожі частини, які провадили наступ на Україну. В нерівнім бою Курінь зазнав поразки, частина його полягла смертю героїв. Коли Україна була звільнена від большевицьких загонів, то спеціяльна комісія українського уряду перевела розкопки на полі бою під Крутами і знайшла 27 тіл студентів, які полягли 29 січня 1918 в тім бою. Тіла їх перевезено до Києва і в березні т. р. поховано на Аскольдовій Могилі. Частина студентів - вояків Куреня, кількістю приблизно 250 осіб, відновили Студентський Курінь в березні 1918 р. Головне Командування приєднало його до 1-го полку ім. Тараса Шевченка. Як відомо, цей полк складався з кол. полонених т. зв. „синьожупанників", які в березні 1918 р. повернулися з німецького полону в складі „Синьої дивізії", як його 4-ту сотню, і тією сотнею командував С. Довгаль аж доки полк, в тім і студентську сотню, розброїли німці під час гетьманського перевороту. Такого кінця зазнав Київський Студентський Курінь. На прикінці доповіді висвітлено діяскопом карту Києва та будівлі, які Студентський Курінь обороняв та світлину доповідача з того часу.

Н. Н.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Філядельфія розпочинає кампанію збірки УНФонду

Відділ УКК у Філядельфії, згідно з закликом Централі УКК, щоб розпочати збірку народного фонду ще перед літнім сезоном, на річних Загальних Зборах Відділу вибрав комісію для належного переведення збірки, щоб вдержати пальму першенства.

Комісія УНФонду складається з таких осіб: Осип Петрович — референт, д-р Микола Ценко, реф. Конґресових Клюбів, інж. Роман Кравців, фін. референт Відділу, Петро Ґенґало, організ. реф. Відділу та інж. Тихон Тещук, секретар. До помочі покликано ширшу Комісію УНФонду, в складі: інж. Лисянський Іван, голова, Беднарський Роман, секретар, та члени: Петро Тарнавський, Василь Посполита, Михайло Куриляк і інж. Іван Остап'як. На околиці дільниці назначено дільницевих референтів, що будуть мати нагляд та допомагати понад 40 збірщикам, завдяки ідейній праці яких Філядельфія вже понад 5 років займає перше місце у збірці УНФонду.

Комісія відбула засідання 20-го березня та намітила плян праці до негайного виконання:

1) видрукувати 4,000 летючок та роздати всім громадянам під церквами і вручити збірщикам, що підуть в терен;

2) роздати сталим платникам понад 500 примірників останніх Конґресових Вістей, присвячених Філядельфії;

3) в суботу 26 березня ц. р. представник Комісії мав промовляти в радіоавдиції до українців у Філядельфії та околиці;

4) на суботу дня 26 березня в 6-ій год. вечором скликані були збірщики та члени Комісії і районові на спільну нараду в домі Молоді при вул. Олд Йорк;

5) запросити до співпраці у збірці УНФонду на терені великої округи від Аллентавну аж до Мелвілле, та від Брістолю до Вілмінґтону по опрацюванні спільного пляну на окружній нараді у Філядельфії;

6) прохати загал українського громадянства, щоб щедро піддержали збіркову акцію, як і минулими роками, а рівночасно, щоб свідоміші та багатші стали членами Конґресових Клюбів.

Д-р Микола Ценко — реф. Конґресових Клюбів

Палата цього тижня вирішує справу фондів на внутрішню програму Уряду

Вашинґтон. — В політичних колах із цікавістю чекають на те, як Палата Репрезентантів зареаґує у вівторок 29-го березня на урядовий проєкт про фонди на допомогу для бідних родин, щоб вони могли мешкати в кращих мешканнях, та на те, щоб можна було зорганізувати так званий Учительський Корпус, члени якого мали б працювати в районах із вбогим населенням та більше заопікуватися занедбаними учнями. Конґрес відмовився признати фонди на ці обидві цілі минулого року, коли популярність президента Джансона стояла дуже високо. Сподіваються, що Конґрес неґативно поставиться до урядових пропозицій і цього року, коли численні голоси домагаються зменшити федеральні витрати на внутрішні цілі, щоб без інфляції можна було фінансувати війну у В'єтнамі. Палатна Комісія Асиґнувань значно зменшила урядові проєкти на ці цілі. І так Уряд пропонував $30 мільйонів на допомогу на заплачення комірного вбогим родинам, я Комісія зменшила цю суму до 12 мільйонів. Ця сама Комісія призначила на Учительський Корпус тільки 10 мільйонів, хоч Уряд заплянував був 13.2 мільйона. Але 14 республіканських членів цієї Комісії, на всіх 16 домагаються ще більшої редукції фондів на ці обидві цілі. Сподіваються, що демократичні члени Конґресу підтримають республіканців в повній Палаті, і внаслідок цього не можна буде схвалити цих проєктів, які призначені на розбудову так званого Великого Суспільства, до якого змагає президент Джансон.

Ню Гейвен, Конн.

Вечір колядок

Коляди це перлина літературної і музичної творчости українського народу. Їх залюбки співає увесь наш нарід, а в чужинців викликають вони захват.

Та ці коляди треба передавати з покоління в покоління. Українські діти, які без труднощів співають всякі популярні „Різдвяні пісні", з якими стикаються щоденно в американському оточенні, мусять знати в першу чергу наші рідні коляди. З тією думкою „щоб жили наші коляди", тут в Ню Гейвені, Пластприят влаштував „Вечір колядок", в якому взяли участь пластуни, ті українські діти, які мали змогу і охоту приходити на проби хору. Вечір відбувся 30 січня в залі Українського Народного Дому.

Після привітальних слів голови Пластприяту та короткої характеристики слова „коляда", пластунка Рома Лаврович відчитала нарис про дитячу коляду.

Дитячий хор, група дітей в вишиваних сорочках, зробив надзвичайно миле враження. При супроводі фортепіяну діти відспівали на три голови п'ять коляд. „В Вефлеємі днесь Марія", „Небо і земля", „А в Єрусалимі" — сольо заспівував Богдан Лесь, — „Нова радість" та „Бажання" з сольоспівом І. Сметанюка та Л. Слюсаренко.

Треба подякувати дириґентові цього дитячого хору п. П. Дрейдові, без якого ця імпреза була б неможлива. Слідувало оповідання Б. Лепкого „Перша зірка", яке відчитала станична п. Шраменко. Це оповідання настільки актуальне, бо між Віднем і Ню Гейвеном так легко перевести паралелю.

Після програми присутні гості довго гуторили за чаєм та солодким, підготовленим панями-членами Пластприяту. Слід додати, що заля була переповнена, помимо снігової завірюхи. Погода дописала, і сніговія була така, як на Різдво в Україні, коли снігами брили діти з колядою від хати до хати в татових чоботах і в дідових рукавицях.

Н. Цибрівська

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК ч. 24.

П. і Е. Корпало, Асторія	$15.00	Галіфакс	2.00
Д. Михайло, Боффало	13.00	З. Ярема, Савт Плейнфілд	2.00
А. Федорків, Філядельфія	10.00	В. Боднар, Монтреаль	1.00
д-р П. Джуль, Дітройт	8.00	Е. Була, Боффало	1.00
І. Царабанюк, Савт Гейт	8.00	Г. Ванша, Рочестер	1.00
М. Яремко, Бруклин	8.00	В. Вірстюк, Едмонтон	1.00
Ю. Гуряк, Гемтремк	6.00	В. Виппич, Денвер	1.00
А. Віллон, Нюарк	5.00	О. Ганкевич, Шикаґо	1.00
Я. і О. Кравчук, Парма	5.00	В. Гачкевич, Ню Гевен	1.00
Н. Н. Лейквуд	5.00	С. Герасименко, Філядельфія	1.00
А. Брикайло, Моґавк	4.00	Е. Гец, Трентон	1.00
д-р Б. Целевич, Вілметте	4.00	Я. Данилюк, Ранітан	1.00
В. Шевченко, Іст Шикаґо	4.00	А. Дворчин, Дітройт	1.00
І. Кузь, Пассейк	3.50	П. Дубовецький, Бруклин	1.00
Г. Грицко, Брайнінґсвілл	3.00	М. Єдліцький, Шикаґо	1.00
К. Гупало, Седдл Рівер	3.00	П. Кост, Арлінґтон	1.00
І. Гута, Гейзел Парк	3.00	М. Кривопуск, Філядельфія	1.00
М. Дудар, Дітройт	3.00	Ю. Куц, Філядельфія	1.00
К. Кізюк, Честер	3.00	Я. Лев, Гіллсайд	1.00
Н. Кітвіс, Нюарк	3.00	В. Левицький, Фенікс	1.00
Н. Кобльовський, Вілкес Берр	3.00	П. Лесишин, Спрінґфілд	1.00
Н. Коник, Ютика	3.00	М. Малішевський, Омалячін	1.00
М. Пащин, Тімміне	3.00	Д. Микитинський, Дітройт	1.00
С. Петричка, Шикаґо	3.00	Г. Назарук, Лічбург	1.00
Ч. Стефані, Вґілінґ	3.00	Д. Огородник, Омаґа	1.00
О. Чубатій, Парма	3.00	В. Пігут, Шикаґо	1.00
А. Богданів, Ветерсфілд	2.00	І. Підгірний, Парма	1.00
М. Бойчук, Бруклин	2.00	В. Пилипенко, Дюарте	1.00
І. Ґанза, Кітімат	2.00	А. Рибчинський, Омаґа	1.00
М. Гевко, Коговз	2.00	М. Саварин, Маспет	1.00
І. Городник, Четгем	2.00	М. Северин, Бронкс	1.00
В. Дуб, Бунтон	2.00	М. Сеник, Філядельфія	1.00
Л. Крушельницький, Ню Йорк	2.00	І. Серединський, Ню Йорк	1.00
А. Крячко, Клівленд,	2.00	Л. Сисин, Ґарфілд	1.00
Л. Маринович, Голівуд	2.00	К. Сорохтей, Рочестер	1.00
С. і І. Поваличек, Нюарк	2.00	М. Стиславич, Асторія	1.00
д-р А. Процків, Роме	2.00	П. Теплицький, Боффало	1.00
Ф. Савчук, Джерзі Сиґі	2.00	В. Фіцик, Вілбреґем	1.00
О. Салабай, Дітройт	2.00	С. Филик, Філядельфія	1.00
І. Фляк, Едмонтон	2.00	М. Улян, Відд. 254	1.00
проф. Т. Б. Ціоцюра,		д-р І. Ясінчук, Фенікс	1.00

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в п'ятницю, 25-го березня 1966 року в Кліфтоні, Н. Дж., відійшов у Вічність наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

ВАСИЛЬ БРОДСЬКИЙ

проживши 78 років.

ПАНАХИДИ — в суботу і неділю 26-го і 27-го березня ц. р. в похоронному заведенні A. Komar, 583 Van Houten Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОН — в понеділок, 28-го березня 1966 р. з того ж похоронного заведення до Української Православної Церкви св. Вознесіння о год. 9:30 ранку, а опісля на цвинтар East Ridgelawn Cemetery, Clifton, N.J.

В глибокому смутку:
дружина — АНАСТАСІЯ
сини — МИХАЙЛО і МИКОЛА
6 внуків

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. АННИ ПЕКАР
членкині Кружка Пласт-Приятв Гемстеді, складають 20.00 долярів на Пластові Табори в Німеччині
ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ і КРУЖОК ПЛАСТ-ПРИЯТУ в ГЕМСТЕДІ, Л. Ай.

У ВОСЬМУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. ПАВЛА ГРИЦАКА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 2-го квітня 1966 р.

в год. 9-ій рано
в Українській Католицькій Церкві
СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ
про що повідомляє Товаришів і Знайомих

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою, що з Волі Всевишнього упокоїлася в Бозі 24-го березня 1966 року на 70-му році життя наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п. ТЕКЛЯ з ЖАДКОВСЬКИХ ДРАБИК

ПОХОРОН відбудеться в понеділок, 28-го березня 1966 року з церкви св. Михаїла в Йонкерсі, на цвинтар Мт. Гоуп, Йонкерс, Н. Й.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку:
муж — ІВАН ДРАБИК
дочка — АГАФІЯ і муж ОЛЕКСА СЛОЙКА
дочка — ЯРОСЛАВА і муж МИХАЙЛО ҐУДЗОВАТИЙ
внуки — ЛЮБА, АНДРІЯННА, ЗЕНОН, РОМАН і ОКСАНА

Стейти Массачуссетс і Ровд Айленд!

ОКРУЖНІ КОМІТЕТИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ СТЕЙТІВ МАСАЧУССЕТС і РОВД АЙЛЕНД

— влаштовують —

в неділю, 3-го квітня 1966 року

о год. 3-ій по пол.
в ЦЕРКОВНІЙ ЗАЛІ при 74 Гарріс Аве.
у ВУНСАКЕТ

СПІЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ОБОХ СТЕЙТІВ

з такою програмою:

1. Звідомлення з праці Окружних Комітетів та Відділів.
2. Обговорення справ зв'язаних з 26-ою Конвенцією, а зокрема конвенційної кампанії за збільшення членства УНС.
3. Передконвенційні обов'язки делеґатів та їх Відділів.
4. Святочна роздача ювілейних відзнак переможцям членської кампанії в 1965 році.

В зборах візьмуть участь:

ЙОСИП ЛИСОГІР, гол. предсідник УНС
АННА ЧОПИК, гол. радна УНС
ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ, гол. контролер УНС

У зборах повинні узяти обов'язкову участь урядовці й членство та конвенційні делеґати наступних Відділів:

Бостон — 238, 307, 374	Менвил — 181
Вунсакет — 206, 241	Провіденс — 73, 177
Кромптон — 246	Салем — 224
Менчестер — 178	Сентрал Фолс — 93
	Тавнтон — 122

ТОРОНТО й ОКОЛИЦЯ!

УПРАВА ТОРОНТСЬКОЇ ОКРУГИ УНСОЮЗУ

повідомляє, що

в суботу, 2-го квітня 1966 року

о год. 2-ій по полудні
в залі Українського Національного Об'єднання
297 Каледж стр. — Торонто, Онтаріо

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ ВІДДІЛІВ УНС ТОРОНТА й ОКОЛИЦІ

а саме:

Торонто: 49, 402, 407, 403, 418, 432, 440, 442, 453, 469, 478, 470, 480; Ошава: 466; Судбури: 439; Кіркленд Лейк: 446; Тимминс: 456; Су Сен Мері: 426; Форт Віллям: 441; Гримсбі: 451; Ст. Кетеринс: 427 і 454; Гамілтон: 458 і 462; Велланд: 461; Лондон: 460; Ватерфорд: 449; Брандфорд: 466; Ніяґра он де Лейк: 468; Кітченер: 486.

В ПРОГРАМІ НАРАД:

1. Відкриття і вибір президії.
2. Відчитання і прийняття протоколу попередніх Зборів.
3. Звіти з діяльности Окружної Управи і їх прийняття.
4. Вибір Окружної Управи.
5. „Праця і здобутки УНСоюзу в міжконвенційному чотирорічччю та передумови його дальшого росту" — доповідь гол. секретаря Я. Падоха.
6. „Перспективи росту УНС в Канаді. Передконвенційні міркування" — доповідь директора Канадійської Канцелярії і гол. радного Б. Зорича.
7. „Передконвенційні завдання управ і делеґатів Відділів та плян праці на 1966 рік" — доповідь обласного організатора В. Дідюка.
8. Різне (побажання, постанови, резолюції).
9. Святочне вручення ювілейних відзнак.
10. Закриття зборів.

В Зборах беруть участь:

Ярослав ПАДОХ, головний секретар УНС
Богдан ЗОРИЧ, головний радний і директор Канадійської Канцелярії
Василь ДІДЮК, обласний організатор на Східню Канаду.

До участи запрошені члени відділових управ, конвенційні делеґати і представники всіх Відділів Округи. До участі запрошені представники інших канадійських Округ.

Закликаємо всі Відділи прислати на збори своїх численних представників, зокрема делеґатів на 26-ту Конвенцію, а всіх активних союзових діячів просимо взяти в них обов'язкову участь, щоб спільно обговорити, як ще краще розгорнути працю для УНС. Гостям раді!

За Окружну Управу:
Д-р Осип Бойко, гол. **О. Максимів**, секр.

Повідомлення

КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ УНС-у вирішив з нагоди 26-ої Конвенції в Шикаго ПРОПАМ'ЯТНУ КНИЖКУ, в якій, крім інформацій про УНС, буде вміщений також список усіх делеґатів. Делеґати, які бажали б, щоб в цій книзі були вміщені відповідні інформації про їхню союзову і громадську діяльність, повинні ці інформації, разом з фотознімкою, долучуючи до цього 5.00 долярів на кошт кліші, — надіслати найдальше до 1-го квітня ц. р.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

СПОРТ

„ЛЕВИ" ЗДОБУЛИ ЧЕМПІОНАТ ВИЩОЇ ДИВІЗІЇ

Шикаго, 13-го березня. „Леви" закінчили останні змагання сімкового футбольного турніру нерішеною 1:1 з доброю італійською дружиною „Марунс". В цій зустрічі перші ворота здобули італійці зі стрілу Тріпіччіо на 5-ій хвилині, а вирівнання для „Левів" впало зі стрілу Крата на 20-ій хвилині. „Леви", які в минулому сезоні вернулися до Вищої Дивізії після здобуття чемпіонату Першої Дивізії, здобули чемпіонат Вищої Дивізії. Вони записали на свій рахунок 13-5 точок і 12:3 відношення воріт. Воротар Орест Банах встановив новий рекорд успішности оборони воріт в турнірі, бо він пропустив за дев'ять гор лише 3 воріт, отже на одну гру припадає в нього лише 1)3 воріт. Склад „Левів": Банах, Кампос, Бульба, Медина, Фуллер, Крат, Дойле, Фернандес і Еліяшевський.

Після змагань вручено „Левам" мандрівну чашу Акселя Нільзена і чашу Йосипа Трайнера за мистецтво Вищої Дивізії. Трофей Акселя Нільзена „Леви" вже раніше здобули два рази, а саме в роках 1952 і 1954.

В цьогорічному турнірі чотири суперники „Левів" на першість Вищої Дивізії, Кікерс, Іґелс, Марунс і Ганза здобули по 11:7 точок.

Сумівські „Крила" закінчили нерішеною свої останні змагання турніру в Першій Дивізії з мексиканською дружиною Некакса з рахунком 2:2. „Крила зайняли остаточно восьме місце в групі десяти дружин з точками 6:12 і відношенням воріт 6:13.

Петро Головатий

УСК — ГРЕЦЬКО-АМ. СК 2:1

Ню Йорк, 20-го березня. — До цих фінальних змагань стейту в грах за Чашу ЗДА підготовилися оба суперники солідно. Управа УСК-у доложила старань, щоб одержати дозвіл на участь в грі Сметгирста, який мав дискваліфікацію від Футб. Союзу Південної Африки. Також спровадила Управа УСК-у Мек Маррея, який виявився знаменитим оборонцем.

Греки визначилися швидкістю та певним володінням м'яча, але теж брутальністю, від якої потерпів цілий ряд змагунів УСК-у. За „фавлі" на Пирдонові суддя МкЛін виключив з гри оборонця греків. Дружина УСК-у була кращою технічно, але віддавала мало стрілів по воротах. Краще і частіше стріляли греки.

Після перерви УСК значно поправився і тоді греки ще більше вдалися до брутальної гри. Граючи в десятку, греки все таки зуміли здобути на 65-ій хвилині ведення. По зміні Кравця на Шейферa прийшло пожвавлення в нападі і на 86-ій хвилині перехопив Дж. Янг подачу Шейферса і здобув вирівняння. В догривці 2х15 хвилин Сметгирст стрілив переможні ворота з подачі Пирдона. На чотири хвилини перед кінцем оборонець УСК-у вибив притомно м'яча з під ніг напасника греків Космідеса, який впав і симулював контузію. Коли суддя відмовився признати карного до УСК-у, симпатики грецької дружини разом зі змагунами напали на суддю, копаючи і поштовхуючи його, доки він під охороною поліції не скрився в шатні. Так і закінчилися ці змагання на 4 хвилини скоріше, як заплановано.

І. Дзядів

ПОНАД 8.000 ШЕВЧЕНКІВ У КИЄВІ

Київ. — Галина Іванівна Шевченко, що живе на передмісті Києва, народила дочку. Це 8.001-ша особа, що носить ім'я нашого поета, в Києві. В нашій столиці живе 19 осіб, яких повне прізвище звучить: Тарас Григорович Шевченко.

ПО 32 ПРЕДСТАВНИКИ РЕСПУБЛІК В РАДІ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ

Москва. — За підписом голови президії Верховної Ради СССР М. Підгорного постановлено, що від кожної республіки входить до Ради Національностей СССР по 32 представники (давніше було 25). Кожна автономна республіка висилає до цієї ради 11 представників, а автономна область — 5. Згідно з тим розпорядком Україна буде поділена на 32 виборчі округи і від кожної буде вибраний представник до ради Національностей.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ГЕНРІ ДЕРЕК, довголітній член 117 Відд. УНСоюзу, Запороз. Січ, в Ню Йорку, помер 5-го березня 1966 р. проживши 75 р. Похорон відбувся 8-го березня на цвинтар Ст. Чарлс в Лонг Айленд, Н.-Й. Покійний залишив в смутку дружину Павлину, дітей Єлизавету і Богдана і внуків.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ВАСИЛЬ ГОНЗА, член 38-го Відділу УНСоюзу, Братства св. Миколая в Обирн, Н. Й., помер 21-го березня 1966 року на 46-му році життя. Покійний, уродженець міста Обирн, був членом УНС від 1947 року. Полишив у смутку дружину Марію, 2 синів, батька, брата Степана, який є секретарем цього Відділу УНСоюзу, та чотири сестри і дальшу родину.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

АЛЕКСАНДРА КУЛИЦЬКА, членкиня Б-ва св. Стефана — Відд. 221 УНС в Шикаґо, Ілл., померла 23 лютого 1966 р. на 55 році життя. Покійна походила зі Львова, Зах. Україна. Полишила у великому смутку мужа Миколу, доньку Марту і сина Михайла. Похорон відбувся 26 лютого, з укр. Катедри св. о. Миколая, а відтак відпроваджено на вічний спочинок на цвинтар св. Миколая.
Вічна Їй Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

ПЕТРО КОВАЛЬЧИК, довголітній член і предсідник 13-го Відд. УНС у Вотервліт, Н. Й., помер 16 лютого 1966 р. на 73 році життя. Покійний походив зі села Пелна, пов. Сянік, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Юстину, доньку Марію зам. Кадвел та 5 синів Григорія, Івана, Петра, Йосифа і Павла. Похорон відбувся 19-го лютого з похоронного заведення до церкви св. о. Миколая в відтак на парохіяльний цвинтар при участі родини, приятелів і членів Відділу.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Шевчук, секр.

ВАСИЛЬ ФУТАЛА, член Б-ва св. Івана Хрестителя — Відділ 292 УНСоюзу в Дітройті, Миш., відійшов у вічність 18-го лютого 1966 р. Покійний родився 31-го січня 1900 р. в селі Береги, повіт Самбір, Україна. Полишив у смутку трьох синів Лева, Василя і Ігоря і чотирьох внуків. Тлінні останки Покійного спочивають на цвинтарі Кальварія, Лос Анжелес, Каліфорнія.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

АНДРІЙ ЗАМОРИЛО, член Б-ва св. Івана Хрестителя — Відд. 292 УНС в Дітройті, Миш., відійшов у вічність дня 25 лютого 1966 р. Покійний родився 5-го березня 1891 р. в селі Буховичі, повіт Городенка, Україна. Полишив у смутку двох синів Николу і Юрія і брата в рідному краю. Похорон відбувся 1-го березня 1966 р. при участі рідні, членів Б-ва та приятелів. Тлінні останки покійного спочивають на цвинтарі Грендлави Діт. Миш.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

НИПІТА НАТАЛЯ, членка Відділу ч. 464 УНС, ім. Лесі Українки, в Ошаві, Онт., Канада, померла 26 грудня 1965 р. по довшій і важкій недузі на 62 році життя. До відд. і Союзу належала від липня 1955 р.
Вічна Їй Пам'ять!
М Хомин, секр.

ДРАПАК МАРІЯ, членка 464 Відділу УНСоюзу, ім. Лесі Українки, в Ошаві, Онт., померла 2 березня 1966 р по дуже довгій і важкій недузі, паралічу, проживши 39 років. До Союзу належала від серпня 1944 р.
Вічна Їй Пам'ять!
М Хомин, секр.

МИКОЛА СТЕФАНСЬКИЙ, член 345 Відд. УНС в Мінеаполісі, Мінесота, помер 11 лютого 1966 р. Народився 8 травня 1901 р. в Крем'янці (Волинь). Закінчив з відзначенням вищу комерційну школу. Працював на відповідальних посадах в українській кооперації на Волині й у Львові. Перебуваючи по 2-ій світовій війні у Ляндсгуті (Німеччина) увесь свій час і сили віддавав спробам розбудувати українську кооперацію. В Америці від 1951-го року мешкав у Мінеаполісі, Мін. Брав активну участь у розбудові громади УНЦ св. Юрія Переможця та у громадській праці, був ювілейним платником УНФонду УККА. Вмер по довгій, тяжкій хворобі у шпиталі. Похоронну Службу Божу відправив прот. о. Микола Антохій. Похований 14 лютого на цвинтарі „Лейк-Вуд". Лишив у смутку дружину Надію, сина Левка з родиною і доньку Олену.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

Д-р ГОЛОВЕЦЬКИЙ МИКОЛА, член 153 Відділу УНС в Філядельфії, Па. помер 8 березня 1966 р. на 40-му році життя. Народився в Чечелівці, Україна. Полишив в смутку дружину, сина та численну родину й приятелів. Похорон відбувся 12 березня з Церкви Царя Христа в Філядельфії на український цвинтар на Факс Чейзі, Па, при численній участі приятелів і знайомих.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

МАРІЯ НАМАКА, членкиня 324 Відділу УНС, померла 20-го лютого 1966 р. Народилася на Україні 4-го грудня 1894 р. і походила з дому Жулковських. Прожила 71 років. Була примірною членкинею. Залишила в смутку троє дітей: Івана, Станислава і Анну та 13 внуків і 12 правнуків. Похована зістала на цвинтарі Св. Марії у Філядельфії. Нехай земля буде їй легкою.
І. Струк, секр.

ВОЛОДИМИР ОЗАРАНЕЦЬ, довголітній член Укр. Допомогового Т-ва „Дністер", Відд. 361 УНС, помер дня 26 лютого 1966 р. Покійний родився 10 травня 1891 р. в селі Лучка Мала, повіт Тернопіль, Західня Україна. Покійний був жертвенний, любив свій нарід та свою рідну Церкву. До УНСоюзу вступив в році 1916. Полишив горем побитих дружину Анну, дочку Стефанію зам. Петров, синів Володимира і Йосифа, 9 внуків і 3 правнуки.
Вічна Йому Пам'ять!
Уряд Тов. Дністер.

ГРИГОРІЙ КРІЛЬ, довголітній член Т-ва св. Петра і Павла — відділ 220 УНС в Шикаго, помер 11 січня 1966 р. по довшій недузі на 73 році життя. Покійний прибув до Америки із села Батичі Західня Україна і був через ціле своє життя примірним громадянином та вирідним союзівцем. Як член старої еміграції покійний поклав багато праці для зросту свого відділу. При тому ніколи не занедбував своїх батьківських обов'язків. Похорон відбувся із церкви Рождества Пресвятої Богородиці в Шикаго на цвинтар св. Миколая при супроводі дружини, доні, рідні та численних членів Братства.
Вічна Йому Пам'ять!
Іван Мельнишин, секр.

Розшуки

Пошукує МИХАЙЛА БАСКА, який правд. живе в Канаді, родом з с. Поздяч, пов. Перемишль, Зах. Україна, син Миколая і Катерини. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати до його тети на адресу:
MARIA BUNDA
691 Union Avenue
Lyndhurst, N.J., U.S.A.
Канадійські газети просяться передрукувати.

ТАРЗАН, ч. 5 597. Тарзан провідником.

— Ми шукаємо тепер за дивним містом, що зветься Топія, — сказав Плетт. — Де мій син є тепер ув'язнений.

— Це звучить хвилююче, — відповів мавполюд. Я хотів би зайняти місце вашого провідника . . .

— Чудово! — гукнув Плетт. — Бо я направду не можу довіряти Лумісові. Тарзан засміявся. — Згода. Значить завтра ми рушаємо до Топії.